

НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

№ 2 (743) 18 студзеня 2012

www.nn.by

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у

Самыя сэксуальныя жанчыны Беларусі

Вядомыя беларускія мужчыны разыходзяцца ў вызначэнні сэкс-сімвала краіны. Старонка 9.

«Начальства паабяцала»

Выступы рабочых у Магілёве, Мікашэвічах, Віцебску: розныя вынікі. Старонка 3.

Тэндэнцыі

«Вопыт працы ў КДБ вельмі карысны»

Першым намеснікам кіраўніка міліцыі стаў кадэбіст Ігар Шуневіч.

Неспакойныя дні цяпер у органах МУС. Не так даўно пазбавілі намесніка міністра Яўгена Полудня. Цяпер жа ў адстаўку з фармулёўкай «за здзяйсненне ўчынкаў, што дыскрэдытуюць званне супрацоўніка міліцыі» адпраўлены першы намеснік міністра Алег Пякарскі.

Праўда, крымінальную справу на Пякарскага не завялі. Прынамсі, пакуль. А вось ягонае месца доўга не пуставала. Ужо на наступны дзень Лукашэнка прадставіў Ігара Шуневіча, які да гэтага працаваў начальнікам упраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй у КДБ.

«Мяркую, той досвед, які вынабылі ў КДБ, вельмі вам карысны. Але самае галоўнае — праца ў КДБ (а апошнім часам вы якраз займаліся кантролем працы праваахоўных органаў) дала вам магчымасць убачыць знутры ўсе праблемы Міністэрства ўнутраных спраў», — так прадстаўляў Шуневіча Лукашэнка.

Новы намеснік міністра займаўся пытаннямі карупцыі ў вышэйшых эшалонах улады. Напэўна, у тым ліку інспектаваў і МУС. «Па-першае, гэта спакуса хуткага і вялікага ўзбагачэння. Па-другое, гэта пытанні сацыяльнага развіцця грамадства, эканамічнага», — так Шуневіч тлумачыў карупцыю сярод чыноўнікаў.

Працяг на старонцы 2.

Грошы

Перадзел гатэльнага бізнэсу

Ці пусцяць замежнікаў у вотчыну Кіраўніцтва справаў прэзідэнта? Старонкі 2, 5.

Госці

Дарагія мае масквічы

Беларускія цішыня і спакой расейцам па кішэні. Старонка 6.

Камертон

Наменклатурнае паліто

Наменклатура сваіх не здавала. Каментар Сяргея Ваганова. Старонка 8.

Гісторыя

Пра недарэчнасці і навуковую этыку

Пра Збор твораў Максіма Танка піша Анатоль Сідарэвіч. Старонка 13.

Дык падпісайся!

«Наша Ніва» з'яўляецца ў кіёсках у Мінску ў сераду ад абеда, у рэгіёнах — у чацвер. На газету можна і падпісацца — глядзі старонку 2.

«Вопыт працы ў КДБ вельмі карысны»

Працяг са старонкі 1.

Цікавую рысачку да партрэта сілавіка дадае рэдактарка сайта «Хартыя-97» Наталія Радзіна. Яна кажа, што Шуневіч пасля Плошчы веў гутаркі, а фактычна допытты палітвязняў, хоць гэта не ўваходзіла ў яго непасрэдную кампетэнцыю на ранейшай пасадзе.

Лукашэнка паспрабаваў абвергнуць чуткі пра супрацьстаянне МУС і КДБ, якія з'яўляюцца

Пякарскі «дыскрэдытаваў званне супрацоўніка міліцыі»

Алег Пякарскі дэманструе доказы віны Канавалава па справе тэракта 11 красавіка.

апошнія гады. «Раю вам з першага ж дня паказаць, што вы не проста чалавек, які прыйшоў у КДБ у МУС. Што, маўляў, у нас ледзь не барацьба ідзе паміж КДБ, МУС і гэтак далей».

Сапраўды, як толькі адбылося прызначэнне кадэбіста ў МУС,

пачуліся галасы, што «Сям'я» ставіць у міліцыю свайго чалавека».

Зрэшты, нешта падобнае гучала і пасля адстаўкі Уладзіміра Навумава. У той час канфлікты паміж думамі ведамствамі нярэдка выходзілі ў публічную прастору, як тое бы-

ло па «справе паляўнічых» на Гомельшчыне ці справе Грамовіча.

Пасля прызначэння Куляшова канфліктаў сілавікоў заўважана не было. Тым не менш, сярод кіраўніцтва МУС зноў пачалася «чыстка».

Зміцер Панкавец

Міністр Куляшоў аб'явіўся... у Францыі

З 17 па 20 студзеня з афіцыйным візітам у Генеральным сакратарыяце Інтэрпола (Ліён) знаходзіцца дэлегацыя беларускай міліцыі на чале з Анатолем Куляшовым. Куляшоў знаходзіцца ў спісе беларускіх чыноўнікаў, якім забаронены ўезд у ЕС. Доўгі час ягоныя абавязкі выконваў першы намеснік міністра. Праходзіла інфармацыя, што Куляшоў цяжка хварэе.

Сцісла

Сапёры, а не тэрарысты

17 студзеня інтэрнэт абляцелі фота і відэа чатырох мужчын, якія выходзяць пасля выбуху са станцыі метро «Кастрычніцкая» з кандэсатарнай падрыўной машынкай. Кадры былі знятыя карэспандэнтам інфармагенцтва БелТА. МУС адкаментываў, што на фота — сапёры-піратэхнічны разлік, які выходзіць са станцыі пасля яе абследавання.

«Першапачатковая інфармацыя была толькі пра тое, што ў метро быў хлапок. Ніякіх падрабязнасцяў. Супрацоўнікі ўзялі з сабой усё абсталюванне, якое магло спатрэбіцца, і выехалі», — паведамілі ў МУС.

Голья здымкі

Студэнтку, што здымалася аголенай у мінскім метро, аштрафавалі на 70 тыс. Яе затрымалі на станцыі метро «Усход» 17 студзеня у 1.10 ночы. Суд аштрафаваў правапарушальніцу на дзве базавыя велічыні. Дзяўчына 1990 года нараджэння — студэнтка аднаго з гуманітарных факультэтаў БДУ, жыве ў інтэрнаце

21 студзеня — талача на Кальварыі

«Спецкамінаг» змясціў на шэрагу магілаў папярэджанні: калі яны не будуць упарадкаваныя, з імі абыдзецца «ў адпаведнасці з заканадаўствам». Магілы знаходзяцца ў гістарычнай частцы Кальварыі, дзе пахаваныя беларускія дзеячы і шляхта. Прабачч касцёла на Кальварыі запрашае дапамагчы ў парадкаванні могілак, каб магілы не знеслі. 21 студзеня адбудзецца талача. Пачатак а 10-й.

Зіма прайшла? Да канца тыдня пацяпле

19 студзеня ў Беларусі — мяцеліца. Тэмпература паветра ноччу мінус 3–10°C, па ўсходзе мінус 11–14°C, днём мінус 2–8°C, па паўднёвым захадзе каля 0°C. 20 студзеня воблачна з праясненнямі. Па захадзе мокры снег. Тэмпература паветра ноччу мінус 1–8°C, па ўсходзе да мінус 10°C, днём 0–мінус 5°C, па паўднёвым захадзе Брэсцкай вобласці да плюс 2°C.

СГ

Самае чытанае на nn.by за 11–17 студзеня

- 1 Самыя сэксуальныя жанчыны Беларусі
- 2 Забітую школьніцу знайшлі закапанай каля яе хаты
- 3 Фотазагадка: Якія паслугі рэкламуе дзяўчына на фота?
- 4 Хакеіст Лукашэнка стаў хітом Ю-Туба
- 5 Саннікаў прыслаў дзіўны-дзіўны ліст
- 6 Адкуль бяруцца ляпы кшталту Скарыны Піцёрскага?
- 7 Кіраўнік Валожынскага раёна задае моду на трохмоўе
- 8 17-гадовая сышла з жыцця акурат праз год пасля смерці хлапца
- 9 Так выглядае чалавек на 25-ы дзень галадоўкі — фота
- 10 Адпраўлены ў адстаўку першы намеснік міністра ўнутраных спраў Алег Пякарскі

Перадзел гатэльнага бізнэсу

Ці дазваляць расійцам, іранцам і кітайцам прыйсці ў вотчыну Кіраўніцтва справаў прэзідэнта?

Да 2014 года ў Мінску павінна з'явіцца больш за 20 новых гасцініц. Такія гучныя абяцанні сталічныя чыноўнікі даюць штомесяц. Праўда, з кожным іх выступам змяняецца і лічба. Звычайна — у бок павелічэння. Дата правядзення Чэмпіяната свету па хакеі ва ўяўленні чыноўнікаў з'яўляецца нейкім рубіконам, які раздзеліць развіццё горада на «да» і «пасля».

«Наша Ніва» сабрала інфармацыю пра ўсе праекты, на рэалізацыю якіх спадзяецца Мінгарвыканкам. Відавочна, удаецца не ўсё задуманае. Многія замежнікі пасля падпісання інвестыцыйнай дамовы забываюц-

ца на будоўлю, і ўчастак пераходзіць у іншыя рукі. Пры гэтым і гатэль змяняе свой праектны выгляд, часта так, што і не пазнаць. Так, напрыклад, у пачатку студзеня чыноўнікі радысна адрапартавалі аб заключэнні новай дамовы. Кіпрыёты паабяцалі пабудаваць каля стадыёна «Дынама» комплекс Mera Hotel. Вось толькі зусім нядаўна дазвол на будаўніцтва 34-павярховага гатэля тут выдаваўся... туркам. І гэта далёка не адзінаквы прыклад.

Сваімі сіламі

Гатэлі, імавернасць з'яўлення якіх блізка да 100%, — перадусім тыя, што будуюцца дзяржаўнымі кампаніямі.

Самы ўнушальны з іх — другі корпус гатэля «**Вікторыя**». Працяг любімай справы было-

га мэра Міхаіла Паўлава даручылі выконваць польскім будаўнікам. 4-зоркавы гатэль будзе змяшчаць 259 нумароў, басейн і каштаваць каля 50 мільёнаў еўра. У параўнанні з першым корпусам, другі будзе выглядаць гмахам — у ім будзе 21 паверх. Уласнікам элітнага гатэля будзе камунальнае прадпрыемства «Бізнэс-цэнтр «Сталіца».

Той жа кампаніі будзе належыць гатэль каля Лошыцкага парку «**Любанскі**». Ён будзе мець тыя ж чатыры зоркі, што і «Вікторыя». Пад гатэль пераробіць не саму сядзібу, а былы бровар, які знаходзіцца па іншы бок моста. У яго нейкім чынам усунуць 150 нумароў, SPA і фітнэс-цэнтр з басейнам, салон прыгажосці, ды яшчэ і пакінуць піваварню.

Працяг на старонцы 5.

Цытата

«Мой сын — герой! Ён прайшоў праз цяжкія выпрабаванні і ўсё вытрымае. Але кожны ўсё роўна будзе адказваць за тое, што здзейсніў».

Лідзія Аўтуховіч, маці палітвязня Мікалая Аўтуховіча «Народная воля»

Год па Віталю Тарасу

Ужо год, цэлы год, як у ноч на 18 студзеня 2011 памёр шматгадовы аўтар «НН», публіцыст, сябар Беларускага ПЭН-цэнтра і Беларускай асацыяцыі журналістаў Віталь Тарас. Ён доўга і цяжка змагаўся з анкалагічным захворваннем. 18 студзеня сябры і калегі маюць наведваць магілу Віталія Тараса на Паўночных могілках.

«Некалі Генры Форд вельмі дасціпна сказаў: «Сумленны журналіст прадаецца толькі адзін раз». Ну, дык вось, я «прадаўся» сваёй прафесіі аднойчы і

назаўсёды», — пісаў пра сябе Тарас.

Паступіўшы на біяфак, ён адчуў пакліканне журналіста: «Самае вялікае пчасце — гэта калі твая прафесія і любімы занятак (хобі) супадаюць. А калі табе за гэта яшчэ часам і плацяць!» — жартываў ён.

Віталь таксама пісаў, што вялікі ўплыў на яго зрабіла сяброўства з Ігарам Герменчуком і Сяргеем Дубаўцом: «Пытанні, з кім быць і як сябе паводзіць у гэтым жыцці, пасля ніколі не ўзнікала».

МБ

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Дык падпісвайся!

Падпіска праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае 15000 рублёў.

Мы рэкамендуем падпісвацца праз Рэдакцыю.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 6 гадоў даказала сваю надзейнасць. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Каб шпотьдзень атрымаваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету.

1) Просім усіх ахвотных падпісачца паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і

тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езда.

Банкаўскія рэквізіты:

ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828

Аддз. № 539 ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 739

Рахунак атрымальніка: 3012 740 628 011

Від аплаты: За газету «Наша Ніва»

Падпіска праз «Белпошту»

Падпісачца можна і ў кожным паштовым аддзяленні:

індывідуальная падпіска (індэкс у каталозе — 63125) — 15040 руб./месяц;

для прадпрыемстваў (індэкс — 631252) — 18045 руб./месяц.

Дэмарш рабочых мікашэвіцкага «Граніта»

Кожны пяты супрацоўнік прадпрыемства **выйшаў з афіцыйнага прафсаюза.**

Напрыканцы снежня мінулага года каля 600 супрацоўнікаў мікашэвіцкага «Граніта» выйшлі з афіцыйнага прафсаюза. З іх каля 200 чалавек перайшлі ў незалежны прафсаюз. Кіраўніцтва прадпрыемства і мясцовыя ўлады ў адказ задзейнічалі метал бізуна і перніка. Старшыня Незалежнага прафсаюза гарнякоў Мікалай Зімін расказаў «НН» пра акалічнасці падзеі. Па яго словах, незадаволеныя парадкамі на «Граніце», супрацоўнікі даведаліся пра незалежны прафсаюз з інтэрнэту. «Звязаліся з намі, папрасілі дапамогі. Мы ім патлумачылі працэдуру пераходу з аднаго прафсаюза ў другі». Старшыня прафсаюза кажа, што супрацоўнікаў «Граніта» на такі крок падштурхнулі розныя прычыны. Людзі наракалі на хамскае стаўленне начальства і нізкія заробкі. «Кіроўцы БелАЗаў» на той момант

атрымлівалі каля 2,2 мільёна рублёў, а замену трэба адпрацаваць 12 гаўдзін». Атрымаўшы неабходныя парадкі, рабочыя правялі ўсе неабходныя працэдуры: напісалі заявы ў афіцыйны прафсаюз, правялі на прадпрыемстве сход, дзе абралі кіраўніка першаснай арганізацыі, кантралюючыя і кіруючыя органы. Незалежны прафсаюз гарнякоў у сваю чаргу належным чынам аформіў неабходныя паперы. Пасля гэтага былі пададзеныя дакументы ў Лунінецкі райвыканкам на рэгістрацыю арганізацыі. «Каб зарэгістраваць нас, райвыканкаму неабходна выдзеліць юрыдычны адрас. Але адпаведныя паўнамоцтвы мае толькі ўласнік прадпрыемства — Міністэрства

Кіроўцам БелАЗаў паднялі заробкі

архітэктурі і будаўніцтва», — расказвае Мікалай Зімін. На дадзены момант прафсаюз чакае гарантыйны ліст з міністэрства.

Сумар у гневе

Рэакцыя кіраўніцтва «Граніта» і мясцовых уладаў была нервовай. Па словах старшыні новаўтворанай пярвічкі Алега Стахаевіча, кіраўнікі прадпрыемства ўсіх узроўняў пагражалі стратай надбавак і прэмій, а таксама тым, што ўсім «перабегчыкам» не працягнуць кантракты. У Мікашэвічы прыязджаў кіраўнік вобласці Канстанцін Сумар. Ён заявіў, што на прадпрыемстве няма патрэбы ў незалежным прафсаюзе. Пры гэтым ён запатрабаваў адстаўкі гендырэктара «Граніта» Сцяпана

«Граніт»
Рэспубліканскае ўнітарнае вытворчае прадпрыемства «Граніт» заснаванае ў 1975. Знаходзіцца за 8 км ад Мікашэвіч (Лунінецкі раён). Гэта адзін з найбуйнейшых у Еўропе вытворцаў шчыльных горных парод — у год прадпрыемства вырабляе да 11 млн т шчэбеню. На «Граніце» працуе каля 3000 чалавек.

Праца на «Граніце» цяжкая і нізкаплатная.

ФПБ

У шэрагах афіцыйнага прафсаюза налічваецца больш за чатыры мільёны чалавек. Лідарам з'яўляецца Леанід Козік.

Незалежны прафсаюзы

Незалежныя рабочыя суполкі аб'яднаныя ў Беларусі кангрэс дэмакратычных прафсаюзаў (БКДП). У склад кангрэса ўваходзяць чатыры арганізацыі: Беларускі незалежны прафсаюз, Свабодны прафсаюз металістаў, Свабодны прафсаюз Беларускі і Беларускі прафсаюз работнікаў радыёэлектроннай прамысловасці (РЭП). Сябрамі БКДП з'яўляюцца каля 10 тысяч чалавек.

Тураўца, які працуе ў Мікашэвічах ад 1974-га. Тураўца адправілі ў адпачынак, а звольнілі старшыню прафарганізацыі ФПБ Мікалая Якубовіча і начальніка аддзела працы і заробку Наталлю Малевіч.

Забралі правы

Пад пагрозай звальнення апынуўся і Алег Стахаевіч. Лунінецкае ДАІ пазбавіла яго пасведчання кіроўцы нібыта за тое, што ён не прапусціў на пешаходным пераходзе бабулю. Алег — кіроўца БелАЗа, страта пасведчання для яго азначае звальненне. «Гэта гісторыя пакаідае шмат пытанняў», — расказвае Мікалай

Зімін. Відэазапіс інцыдэнту, у якім вінавацяць Стахаевіча, ім падаўся надзвычай падазроным. Зрабілі яго пры дапамозе схаванай камеры супрацоўнікі абласнога ДАІ. Акрамя таго, прафсаюзныя лідары і юрысты прыйшлі да агульнай думкі пра магчымы мантаж запісу. На дадзены момант рыхтуецца абскарджванне. Пакуль не ўступіла ў сілу пастанова аб пазбаўленні Стахаевіча правоў, ён мае часовае пасведчанне і можа з ім працаваць».

Адток не масавы

Мікалай Зімін кажа, што пакуль рана казаць пра пераход рабочых

у розных рэгіёнах краіны ў незалежныя прафсаюзы як пра сталую тэндэнцыю. Нават калі рабочыя не дэманструюць настойлівасць і паслядоўнасць у дасягненні канчатковай мэты, сам факт, што кіраўніцтва прадпрыемстваў ідзе на саступкі, таксама — плён іх супольнай працы.

У Мікашэвічах кіроўцам БелАЗаў паднялі заробак да 3 мільёнаў. «Галоўнае, што ў асобе незалежных прафсаюзаў рабочыя бачаць альтэрнатыву афіцыйным арганізацыям. Ім ёсць куды звяртацца», — падкрэслівае Мікалай Зімін.

Сямён Печанко

Магілёўскія муляры заступіліся за свайго

Магілёўскія будаўнікі падтрымалі свайго калегу, барацьбіта за правы працоўных Аляксея Паўлоўскага.

Напачатку студзеня кіраўніцтва магілёўскага прадпрыемства «Прамысловы буд» не працягнула кантракт з мулярам Аляксеем Паўлоўскім. Пасля гэтага ўсе 15 рабочых з яго брыгады напісалі калектыўную заяву аб звальненні, а таксама аб выхадзе з афіцыйнага прафсаюза.

Праўда, ужо праз некалькі дзён большасць з іх адклікала свае подпісы.

«Гэта ўнікальны для Беларусі выпадак, калі адразу столькі чалавек падтрымалі калегу», — гаворыць магілёўскі праваабаронца Барыс Бухель. Але рашэнне

падпісаць такую заяву — эмацыйнае. «Людзі бачаць, у якіх жудасных умовах яны працуюць, што іх правы парушаюцца, а Аляксея іх абараняе». Таму і заступіліся.

Калі справа трапіла ў СМІ і набыла шырокі рэзананс, рабочыя пачалі па адным выклікаць у адміністрацыю прадпрыемства на размову.

«Камусьці прыгразілі высяленнем з інтэрната, у кагосьці сын ці дачка недзе вучыцца, і людзі збяліся», — лічыць Бухель.

«Мы напісалі заяву на імя дырэктара, каб з Паўлоўскім працягнулі кантракт. Ніякіх палітычных падтэкстаў тут не

было», — кажа Ігар Палякоў, рабочы з брыгады Паўлоўскага. Ён абурэцца, што беспадстаўна выганяюць добрага працаўніка, муляра 5 разрада. Лічыць, што ў цэлым патрабаванні Паўлоўскага правільныя. Тым не менш, Ігар вырашыў забраць заяву. «Свой подпіс я адклікаў, але прасіў начальства, каб з Паўлоўскім быў працягнуты кантракт».

Сам Аляксей не верыць, што застаецца працаваць на «Прамысловы будзе». Аднак ён і надалей збіраецца абараняць правы працоўных. Хоць сам з-за гэтага страціў працу.

Аксана Рудовіч, Магілёў—Мінск

«Начальства паабяцала»

Віцебскія будаўнікі перадумалі пратэставаць

Пра гэта «Нашай Ніве» паведаміў будаўнік камбіната Аляксандр Кошалеў. На мінулым тыдні ён і сем ягоных калегаў заявілі пра выхад з афіцыйнага прафсаюза. Яны збіраліся перайсці ў шэрагі Беларускага Незалежнага прафсаюза (БНП). Прычынамі выхаду з ФПБ будаўнікі назвалі незадавальняючую працу прафсаюза і кепскія ўмовы працы.

Нібыта ім змянілі графік працы, пагражалі ўлічваць кожны перапынак і замест васьмі гаўдзін працоўнага часу аплачваць толькі сем. Бунт у Віцебску трываў некалькі дзён. «Забралі мы заявы. Начальства паабяцала палепшыць умовы працы, заробак павысіць у першым паўгоддзі. Мы вырашылі даць кіраўніцтву шанец», — расказаў «НН» Аляксандр Кошалеў. Па яго словах, заявы забралі ўсе, і ён у тым ліку. «Я раней хлопцам казаў, што не забяру заяву, калі не будзе адзінагалоснага рашэння. Тут вырашылі ўсе». З кожным з будаўнікоў гутарылі індывідуальна.

Аляксандр Кошалеў падкрэслівае, што ў выпадку невыканання патрабаванняў будаўнікі гатовыя паўтарыць свой дэмарш.

Аляксандр Кошалеў мяркуе, што кіраўніцтва прадпрыемства ўсё ж не падмане і пойдзе на саступкі. Сёння, кажа ён, супрацоўнікам камбіната выдалі новае спецазданне. Такого тут не было больш за год.

СП

БТ пра магілёўскага муляра — «анекдот і правакацыя»

«Думалі салідарнасць, аказалася правакацыя. Муляр з Магілёва ледзь не пазбавіў працы 15 калегаў», — так апісвае ў сваім сюжэце пра Паўлоўскага карэспандэнт БТ. З сюжэта вынікае, што муляр нібыта падставіў сваю брыгаду, угаварыўшы іх падпісацца ў яго абарону, і нават не патлумачыў, што ў петыцыі гаворыцца пра калектыўнае звальненне. Паўлоўскі вачыма бэтэшніка выглядае нядбайным работнікам і прайдзісветам.

Пасіўны/актыўны байкот/удзел

Апазіцыя выбірае карысны для краіны варыянт з гэтых словаў.

Парламенцкія выбары ўжо не за гарой. Яны пройдуць у верасні, а то і раней. Тым не менш, апазіцыйныя сілы ўсё яшчэ не выпрацавалі сваю стратэгію для гэтай кампаніі.

У кампаніі чатырохгадовай даўніны апазіцыя ўдзельнічала. Многія купіліся на кулуарныя размовы, што ўлады прапускаць некалькі чалавек з альтэрнатыўнымі поглядамі ў «палатку».

Тым не менш, увечары 28 верасня старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына абвясціла, што ў новы склад парламента трапілі толькі надзейныя людзі.

Прадпрыемальнік з Барысава, сябра АПП Віктар Гарбачоў у тую ноч сказаў запамінальную фразу: «Нас кінулі!»

Прычыны для няўдзелу відавочныя: выбары зноў пройдуць сёлета па звычайным сцэнары, апазіцыю не дапускаць да

бедзьяка.

«Агульнанацыянальная кампанія байкоту рэжыму можа стаць моцным крокам да адхілення дыктатара ад улады», — перакананы Віктар Івашкевіч. Ён выступае не за «ляжанне на канапе», а за актыўны байкот, то бок прасоўванне ў гэты час сваіх ідэй праз раздачу ўлётак, інфармацыйныя матэрыялы.

Палітвязень Павел Севярынец перакананы, што «байкот адбудзецца сам сабой». Апазіцыя ж павінна толькі фіксаваць яго. А яшчэ палітык прапануе правядзенне Усебеларускага народнага з'езда.

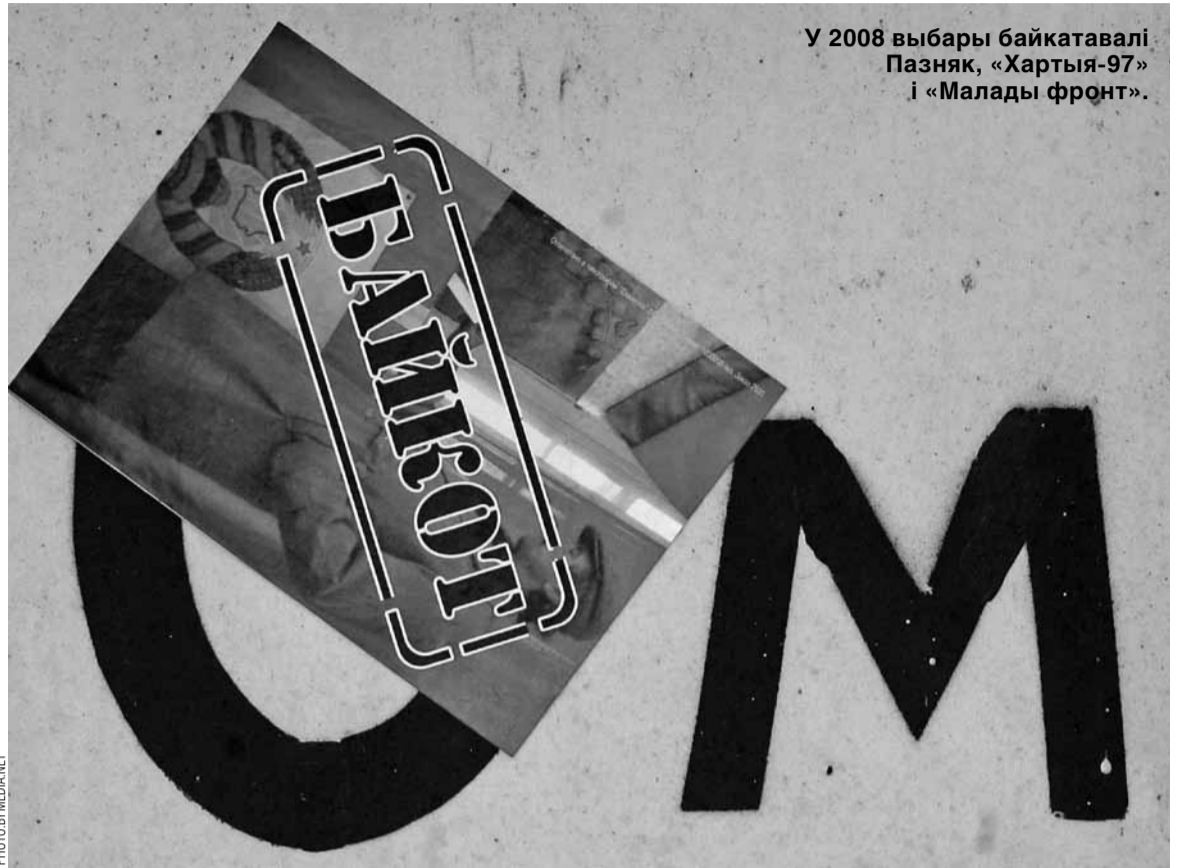
Да агульнага рашэння ў рамках «шасціркі» (кааліцыя БНФ, АПП, БХД, «Справядлівы свет», Рух «За Свабоду», «Гавары праўду») яшчэ далёка. Некаторыя групы (Калякін, «Гавары праўду») не выключаюць, што пры пэўных умовах гатовыя вылучыць сваіх прадстаўнікоў. Альбо зняць іх у апошні момант (БНФ).

Магчыма, рашэнне пра фармат удзелу ў парламенцкіх выбарах магло быць разгледжанае на Кангрэсе дэмакратычных сілаў. Аднак апошнія пяць гадоў апазіцыя не збірала такіх масавых сходаў.

Каардынатар «Гавары праўду» Аляксандр Фядута лічыць: «Трэба спалучаць удзел у выбарах і ціск на ўладу праз пагрозу байкоту. Тым больш што насамрэч усё відавочна спалучаецца».

На яго думку, ідэі, сфарміраваныя Івашкевічам, мала чым розняцца ад тых, што былі падчас выбараў-2000. «Той байкот сэнсу наогул не меў, бо гэта было нічога не рабіла».

Сам лідар кампаніі Някляеў кажа, што гатовы ўдзельнічаць у палітычных кампаніях толькі ў выпадку выхаду з турмы ўсіх палітвязняў. «Актыўны байкот патрабуе нашмат большых сродкаў, чым удзел у «выборах». Каб данесці прычыны байкоту да людзей, трэба рэсурсы нашмат большыя, чым мае

У 2008 выбары байкатавалі Пазняк, «Хартыя-97» і «Малады фронт».

Севярынец: Байкот адбудзецца сам па сабе

падліку галасоў. Нашто чарговы раз ламаць галавой сцяну? Другі немалаважны факт — наяўнасць у краіне палітвязняў. Выбары-2008 праходзілі пасля вызвалення Казуліна.

Пакуль пра свой адназначны няўдзел у новых выбарах заяўляюць Аб'яднаная грамадзянская партыя, Хрысціянская дэмакратыя, «Еўрапейская Беларусь» і КХП-БНФ. «Выбары ў дурдоме немагчымыя», — ярка адзначыў лідар АПП Анатоль Ля-

ўся апазіцыя», — кажа Някляеў.

Ва ўдзеле апазіцыі ў выбарах зацікаўленая і ўлада. Напрыклад, Лідзія Ярмошына кажа: «Не будзе ніякага байкоту. Ніводная апазіцыйная партыя тады не зможа існаваць».

«Байкот саміх сябе», — называе эканаміст Сяргей Балькін адмову АПП і іншых палітычных партый ад удзелу ў выбарах.

Тым не менш, выглядае, што гэтыя выбары апазіцыя будзе байкатаваць. Апошні раз гэты мета-

яна выкарыстоўвала ў 2000-м. Тады ў адказ улада была вымушаная прапусціць у палатку некалькіх «кіраваных апазіцыянераў». У наступныя выбары ўдзел не даў і гэтага.

Зміцер Панкавец

Каментар

Пара склікаць З'езд

Як апазіцыя выкарыстаць «выбары» ў «парламент», што пройдуць у 2012-м? На гэтае пытанне няма ясных адказаў.

Удзел у «выборах» бессэнсоўны, пакуль у краіне дыктатура і няма празрыстага падліку галасоў.

Людзі на выбары не пойдучы. Будуць заганы праз прадпрыемствы і ставіць птушачкі, як ужо не раз бывала. Але і пусты няўдзел не павялічыць «заўважнасць

апазіцыі». А важна, каб людзі бачылі: іншы лад магчымы, краіна можа пайсці і ў іншым кірунку.

Каб выбраць дынамічны сцэнар, патрэбна легітымная трыбуна. Такой трыбунай можа стаць Кангрэс дэмакратычных сілаў або, у новай тэрміналогіі Севярынца, Усебеларускі народны з'езд. Акрамя пытання палітычнай тактыкі на 2012-ы, ёсць і стратэгічныя пытанні: як рыхтавацца да 2015-га.

Мікола Бугай

Чаргінец: Каб не Някляеў, была б у Мінску вуліца Быкава

Старшыня праўладнага саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай Чаргінец падтрымлівае ідэю прысваення імя Васіля Быкава адной з вуліц Мінска.

Таксама ён вінаваціць апазіцыю ў тым, што гэтага яшчэ не адбылося.

«Калі б не Някляеў са сваімі палітычнымі лозунгамі па Быкаву («Гавары праўду») ініцыявала перайменаванне вул. Ульянаўскай у вул. Быкава і сабрала больш за 100 тыс. подпісаў — «НН»), мы б ужо мелі вуліцу Быкава», — заявіў М. Чаргінец.

«Вуліца Быкава ў Гродне і Мінску мусілі з'явіцца калі не пры жыцці, дык, прынамсі, адразу пасля смерці Васіля Уладзіміравіча, — абсек яго Някляеў. — Дык што ўсе гэтыя гады рабіў Чаргінец — чаму не назваў вуліцу, калі Някляеў яму не перашкаджаў?»

Сёлета на з'ездзе Саюза беларускіх пісьменнікаў быў прыняты зварот да Савета Міністраў і асобна міністра культуры. Пісьменнікі прапанавалі надаць імя Быкава Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, калі нельга пакуль назваць яго імем вуліцу. Чаму Чаргінец да гэтага ініцыятывы не далучыўся? — запытаецца Някляеў.

Сяргей Мікулевіч

Уладзімір Някляеў з паплечнікамі сабралі тысячы подпісаў за вуліцу Быкава.

«Прыемны сюрпрыз для кінаманаў»

У Мінску больш не паказвае Euronews.

У навагоднюю ноч дзяржаўны аператар МТІС спыніў трансляцыю канала. Да 1 студзеня Euronews свабодна трансляваўся ў сталіцы. Адключэнне было нібыта часовым, але сітуацыя не змяняецца ўжо больш за два тыдні.

Кругласуткавы тэлеканал стаў ахвярай «спрэчак гаспадарчых суб'ектаў». Прынамсі, так спрабуе выставіць сітуацыю МТІС. Нібыта маскоўскія праваўладальнікі канала паднялі кошт рэтрансляцыі настолькі, што на яе не хапіла валюты. Кіраўніцтва кабельнага аператара даводзіць, што вядзе ў Маскве перамовы аб аднаўленні паказу. А пакуль што замест еўрапейскіх навінаў мінчукі глядзяць канал «НТВ+ Кінаплюс», «прыемны сюрпрыз для кінаманаў», як напісана на сайце МТІСа.

Прадстаўнікі Euronews пераконваюць, што накіравалі ў Мінск ліст з прапановамі аб супрацоўніцтве, аднак кантракт дагэтуль не складзены.

Нябедны МТІС

Застаюцца пытанні і на конт таго, што кабельнаму аператару бракуе грошай. У кастрычніку 2011, якраз пасля чарговага павышэння тaryфаў на паслугі ЖКГ, спецыялісты «Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі» падлічылі, колькі працэнтаў ад фактычнага кошту камунальных паслуг аплачваюць мінчане. Ужо тады сталічныя жыхары кампенсавалі тэлевізійшчыкам 120%!

Аляксандр Мілінкевіч праз Euronews расказваў пра сітуацыю ў Беларусі.

31 лістапада паслугі МТІСа падаражэлі чарговы раз. «Сацыяльнае» тэлебачанне накіравалі БТ і АНТ стала каштаваць на 27% больш, а астатнія каналы — на 13%. Акупляльнасць працы МТІСа, па ідэі, павінна была яшчэ вырасці. Куды ж падзеліся грошы?

Шлях ТНТ

Існуе вялікая верагоднасць, што Euronews пойдзе сумным шляхам расійскага ТНТ. 1 мая 2011 года забавуляльны канал быў выкінуты з пакета трансляцыі МТІСа пасля некалькіх рэзкіх жарцікаў з Лукашэнкам. На Euronews нярэдка з'яўляліся аб'ектыўныя рэпартажы з Беларусі, часам нават гутаркі з апазіцыйнымі палітыкамі. Працу тэлеканала крытыкаваў Лукашэнка.

Ягор Марціновіч

МТІС (Мінскія тэлевізійныя інфармацыйныя сеткі)

найбуйнейшы сталічны аператар кабельнага тэлебачання. Яго паслугамі карыстаюцца 550 тысяч сталічных сем'яў — каля 85% насельніцтва Мінска. 100% акцый МТІС належыць дзяржаве. Кошт паслугаў — 1 140—22 220 рублёў штомесяц.

Euronews

навінны канал Еўрапейскага вяшчальнага саюза. Пачаў працу ў 1993. Цэнтр кіравання знаходзіцца ў французскім Ліёне. Трансляцыя ідзе на 11 мовах, у тым ліку расійскай і украінскай.

Каб адключыцца ад паслуг МТІСа, дастаткова пазваніць на нумар 218-09-09 і пакінуць сваю заяўку.

Перадзел гатэльнага бізнэсу

Працяг са старонкі 2.

«Прэзідэнт-Гатэль» складана назваць цалкам новай гасцініцай. Гатэль узнікае на месцы савецкай «Кастрычніцкай». Старую гасцініцу зруйнавалі, а на яе месцы будуюць новую, пяцізоркавую. Яна будзе вытрыманая ў тым жа архітэктурным стылі, што і суседнія будынкi, а проста праз дарогу, нагадаем, знаходзіцца рэзідэнцыя кіраўніка дзяржавы.

Грошы на будаўніцтва далі туркі, праўда, толькі ў крэдыт. Згодна з дакументацыяй, «Прэзідэнт-Гатэль» будзе належаць гатэлю «Мінск». Вось толькі не варта забывацца, што сам «Мінск» уваходзіць у бізнэс-імперыю Кіраўніцтва справамi прэзідэнта.

На месцы старога гатэля ўзнікне і «Гарні». Прыватная гасцініца, якая працавала ў губерньскім Мінску яшчэ да рэвалюцыі, належала Берку Суціну і называлася ягоным прозьвішчам. ААТ «Мінгатэль», які ўзяўся аднаўляць будынак на вуліцы Інтэрнацыянальнай, вырашыў узяць у найменне назву інішага дарэвалюцыйнага гатэля. Трохзоркавы гатэль на 50 месцаў атрымаў адрэстаўраваны дарэвалюцыйны фасад і сучасную «начынку». Большасць працаў ужо зроблена, і гатэль мае адкрыцца ў бліжэйшыя месяцы.

«Гасцініца ў панэльным выкананні», як назваў яе старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька, з'явіцца ў Курасоўшчыне, каля гарналыжнага комплексу «Сонечная даліна». Падрэафінаванне праекта пакуль невядомыя, адзінае, што названа — крыніца фінансавання. Грошы на трохзоркавы мінімалістычны гатэль дасць Мінгарвыканкам.

Міжнародныя сеткі мясцовага разліву

Наступны блок гатэляў, відаць, таксама будзе пабудаваны, бо пра-

ца на іх ідзе даволі актыўна. Гэтыя гасцініцы заключылі дамовы з сусветна вядомымі сеткамі і атрымалі іх назвы.

У самым цэнтры горада паўстане **Kempinski**, які змяняў сваё месцазнаходжанне на мапе Мінска ўжо некалькі разоў. «35-павярховы хмарачос на Кастрычніцкай плошчы» раптоўна «ўсох» да дзесяціпавярховіка каля цырка. Ён увайдзе ў сетку Kempinski, аднак ад швейцарскага брэнда застаецца толькі імя, уласнік будзе іншы. Замоўца будоўлі — СТАА «Эліт Эстэйт». Пад гэтай назвай хаваецца творчы саюз маскоўскага «Сіці Эстэйт» і... «Трайпла» на чале з Юрыем Чыжом.

Гасцініца **Radisson (4*)** ствараецца па тым жа прынцыпе — сусветнае імя і беларускі ўласнік. Нацыянальны Алімпійскі камітэт браў грошы ў «Банка Масква», каб пабудавць на праспекце Пераможцаў і гатэль, і сваю штаб-кватэру. Улетку 2011 года пасля змены ўласніка банка фінансаванне рэзка скончылася. Будаўніцтва было замарожанае, аднак перад самым Новым годам беларусы ўсё ж пераканалі расійскі банк даць абяцаную рэштку грошай. Комплекс будзе складацца з некалькіх будынкаў — гатэль у выглядзе падковы і шарападобная шклянная прыбудова.

Трэці гатэль, які ўвойдзе ў міжнародныя сеткі, — **Hyatt Regency** на Старавіленскім тракце. Ёе будзе мець 243 нумары, а для адпачынку пастаяльцаў прадугледжаныя басейны і вадаспады ў двары. Вокны будучы выходзіць на Камсамольскае возера. Вось толькі з будаўніцтвам ніхто не спяшаецца, гатэль нават не выйшаў на ўзровень першага паверха.

Кіраўніком ІТАА «Сыравінныя рэсурсы», які будзе валодаць пяцізоркавым гатэлем, з'яўляецца бізнэсоўца Артур Зубарык. Дарэчы, апроч «Хаята», ён валодае гасцініцай «Нёман» у Гродне.

Планы, планы, планы...

Надзеі на тое, што замежнікі цалкам даведдуць справу да ладу, няшмат. Абавязкі перад беларускім урадам слаба стымуюць інвестараў, каб іх няўхільна выконваць.

Сітуацыя з пяцізоркавым «**Пекінам**», які мусіў будавацца на кітайскія грошы ў Парку 40-годдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі, пакуль што выглядае заблытанай. Не выключана, што Мінгарвыканкам папросіць кітайцаў абраць сабе іншае месца. (Пра абурэнне жыхароў квартала «НН» пісала ў №1.)

Вось такі гатэль з'явіцца насупраць Кальварыйскіх могілак.

Таксама шукаюцца інвестары на будаўніцтва гатэляў у Чыжоўцы, каля аўтавакзала «Усходні», каля «Мінск-Арэны», на вуліцы Дружнай, на рагу вуліц Кірава і Святлодлова, а таксама на рагу Леніна і таго ж Кірава.

Спрэчкі вядуцца і наконт месца будаўніцтва іранскага хмарачоса «**Персеполіс**». Пяцізоркавы гатэль будзе ўяўляць сабой дзве вежы па 40 паверхаў, якія маюць паўстаць на вуліцы Няміга. Мінчукі перажываюць, што гмахі будуць тырчаць проста за Домам урада. Відаць, так яно і будзе, але месца меркаванага будаўніцтва адсоўваецца ў бок плошчы Багушэвіча ўжо трэці раз — пратэтуюць жыхары суседніх дамоў.

Распрацаваны ў Вільні праект трохзоркавага гатэля «**Славянскі**» на 120 нумароў спрабуюць рэалізаваць за расійскія грошы. Пляцоўку на вуліцы Нарачанскай у раёне Ржавец атрымаў «Белінтэрсінвест», пазычыўшы грошы ў «Знешэканамбанка».

З той жа краіны — Расіі — прыйдуць грошы і на будаўніцтва чатырохзоркавага гатэля ў пачатку праспекта Дзяржынскага. «**Раснафта**» меркавала ствараць чарговы офісны цэнтр, але ў выніку зрабіла выбар на карысць гасцініцы. На пляцоўцы ўжо вядуцца будаўнічыя працы.

Пра таямнічы гатэль **Mara Hotel** на рагу вуліц Ульянаўская і Святлодлова ўжо было згадана вышэй. Стаў вядомы інвестар — кіпрскі D-Business Solutions Limited, але далей за дэкларацыю аб намерах справа зайсці не паспела.

Будуйце беларускае

Айчынныя кампаніі таксама не губляюць часу. Тым часам адным з самых актыўных забудоўшчыкаў Мінска стаў... «Футбольны клуб «Сквіч». Спартыўнымі дасягненнямі каманда не вызначаецца, а вось на будаўнічым рынку праяўляе нямала энтузіязму. Спачатку гэтая арганізацыя занялася жылымі дамамі, а цяпер атрымала пляцоўку пад бізнэс-цэнтр і футбольны стадыён, прычым усё гэта ў Фрунзэнскім раёне сталіцы. Праект шматфункцыянальнага комплексу «**Сквіч**» з трохзоркавым гатэлем ацэньваецца ў 200 мільёнаў еўра.

Супольнае беларуска-амерыканскае прадпрыемства «**Стромінвест**» сабралася будаваць офісны цэнтр з трохзоркавым гатэлем насупраць Кальварыйскіх могілак. На самі могілкі будуць выходзіць вокны фае, а не нумароў.

Праект комплексу «**Цівалі**», які мусіў з'явіцца каля Лядовага палаца, знаходзіцца на мяжы замарозкі. ААТ «Фэстывалны цэнтр» хацела будаваць офісны цэнтр і гатэль

Гасцініца Radisson Нацыянальнага Алімпійскага камітэта.

Долю ў Kempinski мае Юрый Чыж.

долевым спосабам, але ахвотных набралася недадаткова.

...І гатэльчык збоку

Нарэшце, у некаторых жылых дамах ці офісных цэнтрах нейкая частка будынка выдзяляецца пад гатэль.

Напрыклад, гэта іранскі шматфункцыянальны комплекс «**Магіт**» на вуліцы Каліноўскага. Кампанія Kayson выказала гатоўнасць выдаткаваць \$250 мільёнаў на будынак у форме падковы. Будаўніцтва ледзь пачалося, а імплэту ў іранцаў ужо не відаць.

Уладальнікі першага беларускага хмарачоса «**Ветразь**» таксама падумаюць над тым, каб часткова перапрафіляваць свой жылы дом. Злыя языкі кажуць, што прычы-

най гэтаму крайняя непапулярнасць 130-метровага дома. Праз дрэнную экалогію каля станцыі метро «Фрунзэнская» распрададзена толькі чвэрць кватэраў, таму расійская «Ітэра» шукае іншыя крыніцы акупляльнасці праекта.

...Відаць, праз два гады перад Мінгарвыканкамам паўстане філасофскае пытанне: для каго будаваць новыя гатэлі і забаўляльныя комплексы? Бо ўсё ж ужо будзе створана, прычым з запасам. А пакуль што застаецца сачыць за тым, колькі інвестараў зможа давесці будаўніцтва да лагічнага завяршэння.

Ягор Марціновіч
Фота рэшты праектаў можна пабачыць на pp.by

Гатэль «Гарні» адчыніць дзверы ў найбліжэйшы час.

Дарагія мае масквічы

Турааператары і гаспадары аграсядзібаў дзеляцца ўражаннямі ад «расейскіх канікул» у Беларусі.

Пры канцы снежня Мінспарту і турызму агучыла прагноз: на святкаванне Новага года ў Беларусь чакалася больш за 200 тысяч гасцей з Расіі. Гэта на 50 тысяч больш, чым прыехала турыстаў за ўвесь год з усяго астатняга свету.

Расійскіх турыстаў і сапраўды было шмат. Іх прысутнасць адчувалася паўсюль — ад Мінска да райцэнтраў. Многія месцы адпачынку былі забраніраваныя задоўга да святаў. Аднак, як мяркуюць турааператары, лічба ў 200 тысяч — значна завышаная.

Мінск—Нясвіж—Дудуткі

«Летась мы прынялі каля 1800 гасцей з Расіі, сёлета ўжо 3000», — кажа дырэктар туркампаніі «Віаполь» Галіна Патаева. Па яе словах, колькасць расійскіх турыстаў сапраўды расце, але 200 тысяч — лічба проста нерэальная. Найперш таму, што такую колькасць гасцей на сёння няма дзе прыняць.

«У Брэсце, напрыклад, усяго 3-4 гатэлі, куды можна пасяліць гасцей», — кажа Галіна Рамульдаўна.

На калядныя вакацыі туркампанія «Віаполь» прапаноўвала экскурсію па Мінску, вандроўкі ў Мір і Нясвіж, навед-

ванне Дудутак. А таксама паездкі ў Гродна, Ліду, Брэст (з наведваннем Белаежскай пушчы), Лагойск.

Маршрут Мінск—Мір—Нясвіж—Дудуткі, па словах Галіны Патаевай, найбольш папулярны ў расейцаў.

Адпачынак з нацыянальным ухілам

Гаспадар аграсядзібы «Тры скрыпкі» ў Мядзельскім раёне Антон Скрыпка таксама адзначае рост колькасці расійскіх турыстаў. «У разы больш сталі ездзіць, пачынаючы з гэтага лета. А на зімовыя свята пачалі

Беларускія цішыня і спакой расейцам па кішэні

замаўляць месцы з верасня». Сёлета попыт яўна аспрэдзіў прапанову. Што ж прыцягвае сюды масквічоў і піцераў?

«Людзі з мегаполісаў шукаюць тут цішыню і спакой. І ім гэта па кішэні», — кажа Антон. Расейцам падабаецца гасціннасць беларусаў, мясцовая прырода. І яшчэ адна важная акалічнасць: «Некаторыя госці кажуць, што ў Расіі таксама можна знайсці вясквы каларыт, але даехаць у іхнія вёскі рэдка калі магчыма. А ў Беларусі добрыя дарогі паўсюль».

Гаспадар падкрэслівае, што кожнаму госцю наперад тлумачыць, што адпачынак у іх з нацыянальным каларытам. Тут кормяць стравамі, згатаванымі па рэцэптах навакольных вёсак.

Пры жаданні гасцям зладзяць майстар-клас па выпечцы латняга хлеба. Да іх паслугаў латня: хочаш — «па-беламу», а хочаш — і «па-чорнаму».

Не Мінскам адзіным

У навагоднія дні расейскія турысты былі заўважаны не толькі на папулярным маршруце Мінск—Нясвіж.

У невялічкім Белаазёрску, што за 250 км ад сталіцы, расейцы аблюбовалі аздаруленчы цэнтр «Энергія», які належыць РУП «Брэстэнерга». Пачынаючы з мінулага лета, сюды стала праблематычна патрапіць мясцовым. Госці з Расіі завіталі сюды і на калядныя вакацыі. Вы-

бар на карысць «Энергіі» не здзіўляе: тут і прыстойны спектр працэдур, і добра арганізаваны вольны час. Для ахвочых ладзяцца экскурсіі ад Белаежскай пушчы да Нясвіжа.

Мясцовыя прадпрымальнікі раскаваюць, што расейцы ахвотна набывалі ў іх вопратку, у першую чаргу — беларускай вытворчасці.

Лыжка дзёгцю

Верагодна, такая колькасць замежных турыстаў не магла не паўплываць на статыстыку здарэнняў. Для кагосяці з расейцаў вакацыі ў Беларусі скончыліся няўдачай, а для кагосяці і трагедыяй. У большасці

Што прываблівае расейцаў у нас:

- беларуская гасціннасць,
- адносна таннасць мясцовага адпачынку,
- невялікі адлегласці і добрыя дарогі,
- нацыянальны каларыт і прыгожая прырода.

выпадках прычынай няшчасця былі аўтааварыі. Найбольшы рэзананс выклікала жудаснае ДТЗ 7 студзеня на праспекце Незалежнасці ў Мінску, у якой загінулі маладыя расійскія афіцэры з Омска.

Сямён Печанко

Куды найперш едуць расейцы:

- Мінск—Мір—Нясвіж
- Белаежская пушча—Брэст
- Мінск—Дудуткі
- Мінск—Заслаўе
- Мінск—Лагойск—Хатынь

«Інфармацыйныя ўказальнікі абавязкова будуць па-беларуску!»

Ужо сёлета ў Мінску ўсталююць дапаможныя шыльды і стрэлкі-ўказальнікі.

Для гэтага вызначаны 44 турыстычныя месцы. Гэта парк імя Максіма Горкага і Чалюскінцаў, раён Опернага тэатра, Няміга і іншыя аб'екты. Але на якой мове будуць надрукаваны ўказальнікі? Агенцтва «Мінск-Навіны» пашырыла звесткі, што працоўнымі мовамі абраныя расійская і англійская. Паколькі канчатковага рашэння не было, у інтэрнэце ўзнік заклік ліставаць у інфармацыйна-турыстычны цэнтр «Мінск».

Як выявілася, беларуская мова ва ўказальніках усё ж з'явіцца.

«Інфармацыя, якая была выкладзеная ў інтэрнэце, некарэктная. Ад пачатку

праекта было вырашана, што ўказальнікі будуць зробленыя па-беларуску і па-англійску. Прычым галоўная мова — беларуская. Гэта адназначна», — кажа дырэктарка інфармацыйна-турыстычнага цэнтра «Мінск» Алена Пліс.

«Нам прыйшло каля 40 лістоў у інтэрнэце, адзін за адным прыходзяць заказныя лісты і раздаюцца званкі, — працягвае яна. — Але беларуская мова будзе абавязкова! Калі з'явіцца патрэба ў тым, каб размясціць інфармацыю і па-расійску, то гэта будзе трэцяя мова».

З арыентацыяй у горадзе турыстам павінен дапамагчы і мабільны даведнік па Мінску. Пакуль у яго ўключаны толькі гістарычны цэнтр, праграма дапрацоўваецца. З часам яе можна будзе запампаваць у інтэрнэце і загрузіць у тэлефон.

Ягор Марціновіч

Пад гатэль «Пекін» ссякуць 244 дрэвы

Але на іх месца абяцаюць пасадзіць яшчэ больш.

Будаўніцтва гатэля «Пекін» у мінскім Парку 40-годдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі, якое выклікала абурэнне ў мясцовых жыхароў (глядзі мінулы нумар «НН»), прышчына не будзе. Гарадскія ўлады абяцаюць добраўпарадкаванне парку вакол гатэля, а таксама азеляненне мясцовых двароў.

У часе прэс-канферэнцыі, якую зладзіў гарвыканкам, высветлілася, што юрыдычна ніякага парку Кастрычніцкай рэвалюцыі не існуе: аформлены ён ніколі не быў, а ў дакументах узгадваецца роўна адзін раз — на пачатку 80-х, і пад іншай назвай — «40-годдзя БССР».

Тым не менш, праекта будучага гатэля ў Мінпрыроды не бачылі, як і схему забудовы. Вядома, што гэта будзе «паркавы гатэль», а кітайскі бок абяцае азеляніць яго, бо гэта аснова праекта. Выканкам плануе пашырэнне паркавай зоны, у тым ліку на іншы бок дарогі, а таксама добраўпарадкаванне

Такім бачаць гатэль «Пекін» яго стваральнікі.

прылеглых двароў. Замест 300 дрэваў, якія дакладна будуць спілаваны пад гатэль, будзе пасаджана 500.

Кіраўніцтва Ленінскага раёна сцвярджае, што першапачаткова мясцовае насельніцтва было за тое, каб парк быў добраўпарадкаваны.

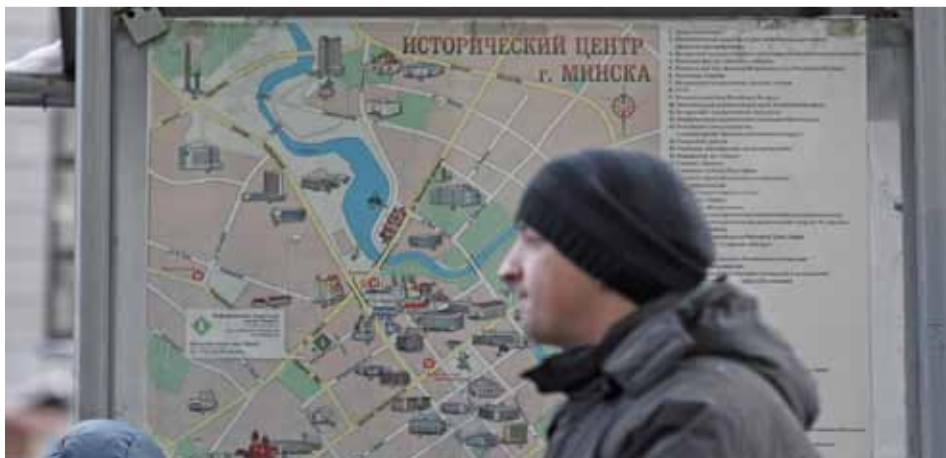
Тэрыторыя парку па розных ацэнках складае ад 6 да 13 гектараў, гатэль разам з комплексам — 3 га. Што тычыцца карпусоў завода імя Кірава, то іх перанясуць у іншую частку горада.

Цяпер высечка дрэваў прыпыненая, але паўплываць на далейшы лёс парку не атрымаецца. З 300 дрэваў толькі

56 будуць перасаджаныя, астатнія, паводле галоўнага архітэктара Мінска Аляксандра Пятрова, перасадзіць немагчыма праз узрост дрэваў. «Гэта была вельмі недагледжаная частка горада, туды і днём было заходзіць страшнавага. Як у парк туды мала хто хадзіў, нават далёка не ўсе пра яго ведалі», — тлумачыць Пятроў.

«Пекін» будзе мець розную паверхавасць — ад 1 да 7 паверхаў і па ідэі кітайскіх распрацоўшчыкаў мусіць «распускаяцца» ў акаляючай зеляніне. Падрэзаны план гатэля-саду пакуль невядомы.

Юрась Ускоў

Так выглядае чалавек пасля месяца галадоўкі

Палітвязня Каваленку ізалявалі ў карцары.

Віцебскі сябра КХП-БНФ Сяргей Каваленка трымае галадоўку з 19 снежня. Гэта ён робіць у знак пратэсту супраць крымінальнай справы, паводле якой яго трымаюць пад вартай. Сяргея вінавацяць паводле артыкула 415 КК (ухіленне ад адбыцця пакарання). І яму пагражае да трох гадоў пазбаўлення волі.

Каваленка быў асуджаны на тры гады абмежавання свабоды без накіравання ў месца адбыцця пакарання пасля вывешвання бел-чырвона-белага сцяга на навагодняй ёлцы 7 студзеня 2010 у Віцебску.

Маці актывіста паведаміла, што сын знаходзіцца ў ізалятары. Але адміністрацыя следчага ізалятара адмовілася назваць прычыну змяшчэн-

ня ў ШІЗА. Жонцы Сяргея адмовілі ў спатканні з мужам.

Падставай для завядзення крымінальнай справы супраць Каваленкі сталі нібыта правапарушэнні з яго боку. Сяргея прызналі вінаватым у лаянцы, несанкцыянаваным пікетаванні, за што актывіст адсядзеў адміністрацыйны арышт. Яго вінавацяць і ў вывешванні бел-чырвона-белага сцяга на даху крамы «5 элемент» у Віцебску. Сваю віну актывіст па ўсіх эпізодах адмаўляе.

Кастусь Матушыч

Пасля арышту Сяргея яго жонка засталася з двума дзецьмі без сродкаў для існавання. У сацсетках разгарнулі кампанію па дапамозе сям'і Каваленкі. Пералічыць грошы можна на рахунак: **Беларусбанк 01073849 адзяленне 201/85 г. Віцебска, Каваленка Алене Юр'еўне.**

Пра што не можа сказаць Саннікаў?

Экс-кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава не бачылі два месяцы.

Адвакаты безвынікова спрабуюць сустрэцца з падабаронным трэці месяц. На ўсё атрымліваюць адказ: «Не паложана». Яны нават падалі пазоў у Віцебскі суд на дзеяння начальніка калоніі «Віцебска-3», які не дазваляе спатканні. А з Дэпартаменту выканання пакаранняў МУС адказалі, што, па іх звестках, у юрыдычнай дапамозе асуджаны не мае патрэбы.

Перад Новым годам ад Андрэя Саннікава прыйшоў кароткі ліст да жонкі Ірыны Халіп: «Я спрабую табе і іншым паведаміць аб тым, што са мной адбываецца, але лісты не праходзяць. Мабыць, пошта ў твой бок наогул перастала працаваць».

Пра што не можа сказаць экс-кандыдат у прэзідэнты? Ірына Халіп выказала мерка-

ванне, што мужа могуць катаваць. Альбо гэта можа быць цяжкая хвароба. І таму Саннікава ізалявалі. Аб прычынах можна толькі здагадвацца. Але чым менш інфармацыі, тым больш непрыемныя думкі наведваюць.

На мінулым тыдні Ірына Халіп атрымала пісьмо ад мужа. Але гэта быў дзіўны-дзіўны

Саннікаў піша, як даглядаць хатнія кветкі

ліст. У ім — ні слова пра самога палітыка, пра яго здароўе. Затое на дзвюх старонках даюцца парады, як даглядаць хатнія кветкі. Ірына патлумачыла, што ў іх кватэры ёсць некалькі вазонаў. Жанчына пацвердзіла мужаў почырк. А такі допіс патлумачыла тым, што палітыку, магчыма, забаронена пісаць пра сябе.

Падчас прэс-канферэнцыі Аляксандра Лукашэнкі 23 снежня «НН» запыталася, што той адчуе, калі яго палітычныя апаненты загінуць за кратамі. Лукашэнка нічога не адказаў па сутнасці. Але даў указанне старшыні Савета бяспекі Леаніду Мальцаву: «Знайдзіце нармальную калонію, і няхай Саннікаў там жыве спакойна». Праўда, пра магчымы новы перавод палітыка таксама няма ніякай інфармацыі.

Андрэй Саннікаў знаходзіцца за кратамі больш за год. А за восем месяцаў пасля вынясення прысуду палітыку тройчы мянялі калонію. Спачатку ён знаходзіўся ў Наваполацку, затым у Бабруйску, цяпер — у Віцебску. Пераводы адбываюцца не ад добрага жыцця. Калі падчас першага чыноўнікі ад пенітэнцыярнай сістэмы заявілі, што Саннікава пераводзяць з-за дрэннай экалагічнай сітуацыі ў Наваполацку, то

Саннікава за кратамі паказалі ў гнюсным сюжэце па беларускім тэлебачанні.

прычынай этапавання ў калонію «Віцебска-3» назвалі пагрозу жыццю палітыка. Родныя Саннікава лічаць, што пастаянны ціск звязаны з тым, што ён адмаўляецца падпісаць прашэнне аб памілаванні.

КМ

Дзядок чакае падвышэння базавай велічыні

Каб мець магчымасць больш набываць у калоніі.

Як паведаміла жонка Мікалая Дзядка Валерыя, на канец лютага ў іх запланавана доўгатэрміновае спатканне. Жанчына ў гэтым бачыць магчымасць не толькі ўбачыць мужа, але і прывезці яму перадачу. Ад жніўня Мікалай пазбаўлены такой магчымасці за парушэнне рэжыму.

Валерыя паведаміла, што палітвязень спрабаваў трапіць на працу ў бібліятэку. Але безвынікова. Родныя Мікалая чакаюць павелічэння базавай велічыні ад 35 да 100 тысяч рублёў. Бо менавіта такой сумай ён абмежаваны ў магчымасці набываць тавар у калоніі.

У Мікалая Дзядка надыходзіць тэрмін замены пакарання больш мяккім. Па словах Валерыі, муж ужо не можа прэтэндаваць на гэта, бо мае мноства парушэнняў. Жанчына таксама паведаміла, што тэрмін замены пакарання надыходзіць і ў Аляксандра Францкевіча, асуджанага па адной справе з Дзядком. Аляксандр у лістах адзначае, што, хаця ў яго і няма парушэнняў, камісію ён таксама не спадзяецца прайсці. Упэўнены, што ўсе рашэнні адносна яго будучы прыматца не ў калоніі, а «вышэй».

Мікалай Дзядок і Аляксандр Францкевіч асуджаны па справе мінскіх анархістаў на 4,5 і

На лаве падсудных. Злева направа: Мікалай Дзядок, Аляксандр Францкевіч і Ігар Аліневіч.

З гады адпаведна. Іх абвінавачалі ў арганізацыі шэрагу акцый у 2009—2010: антывілітарскага шэсця пад Мінабароны, нападзе на казіно «Шангры Ла», падпале дзвярэй філіяла «Беларусбанка», нападзе на пасольства Расіі ў Мінску, нападзе на ізалятар на Акрэсціна. Вінаватымі хлопцы сябе не прызналі.

Сяргей Макарэвіч

Сцісла

Статкевіч перавялі ў Магілёўскую турму

12 студзеня палітыка асудзілі на больш жорсткае пакарэнне — тры гады ён правядзе ў турэмным рэжыме. Такое рашэнне прыняў суддзя Віталь Волкаў. Прычынай стала афіцыйнае прадстаўленне адміністрацыі шклоўскай калоніі. У ім сказана, што палітык «не стаў на шлях выпраўлення», «да ўмоўна-датэрміновага вызвалення не імкнецца». Гэта выніказе з яго ранейшага пакарання карцарам. У ШІЗА палітыка змяшчалі на фармальных падставах: у Статкевіча адсутнічала бірка з нумарам зняволенага на адзенні, а ў спісе асабістых рэчаў ён не ўказаў насоўкі. Сапраўднай жа прычынай жонка палітыка Марына Адамовіч лічыць прыняццёвую пазіцыю мужа: ён адмаўляецца пісаць прашэнне аб памілаванні. Турэмны рэжым прадуладжвае шэраг абмежаванняў. Галоўныя заключаюцца ў меншай колькасці спатканняў і перадач. Асуджаныя знаходзіцца не ў атрадах, а ў камерах па 3-4 чалавекі.

Маладафронтаўца адлічылі з ВУ

Уладзімір Яроменак адлічаны з Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

інфарматыкі і радыёэлектронікі. Падставай стаў яго адміністрацыйны арышт у верасні. Малады чалавек за спробу вывесіць у Мінску бел-чырвона-белы сцяг правёў за кратамі дванаццаць сутак. Адміністрацыя ВУ папярэдзвала Уладзіміра, які вучыўся на трэцім курсе факультэта камп'ютарнага праектавання, што чарговае затрыманне альбо арышт могуць паслужыць прычынай для адлічэння. Летась Яроменак быў асуджаны на тры гады калоніі ўмоўна-рэжыму за ўдзел у акцыі пратэсту 19 снежня 2010. Вызвалены датэрмінова.

Баразенка галадае

Тэлеаператара Аляксандра Баразенку затрымалі, калі ён здымкаў адзіночны пікет Мікіты Каваленкі. Апошні разгарнуў партрэт палітвязняў і бел-чырвона-белы сцяг каля будынка КДБ у Мінску. Абодвух маладых людзей абвінавачалі ў артыкуле 23.34 КоАП (парушэнне парадку арганізацыі альбо правядзення масавага мерапрыемства альбо пікетавання). Баразенку асудзілі на 11 сутак адміністрацыйнага арышту, Каваленку — на 15. Выходзяць на свабоду яны адпаведна 19 і 23 студзеня. У знак пратэсту супраць арышту Баразенка трымае галадоўку.

КМ

Глеб: «Мае найлепшыя гады мінулі»

Найлепшы беларускі футбаліст апошняга дзесяцігоддзя зноў без каманды.

Пачатак сезона Аляксандр Глеб быў у нямецкім «Вольфсбургу». За «ваўкоў» наш суайчыннік правёў чатыры гульні, дзе забіў адзін гол. Тым не менш, кандыцыя футбаліста не задаволілі галоўнага трэнера клуба Фелікса Магата.

Цяпер у паслугах гульца зацікаўлены маскоўскі «Лакаматыв» і стамбульскі «Галатасарай». Ёсць верагоднасць пераходу ў лонданскі «Куінз Парк Рэйнджэрс». Праўда, ніякай канкрэтыкі пакуль няма.

Кар’ера Глеба імкліва пайшла ўніз пасля пера-

ходу з англійскага «Арсенала» ў «Барселону». Калі ў скла-дзе «пушкаркоў» беларус быў лідарам, то ў каталонскім клубе ён згубіўся.

Пасля гэтага пачаліся пастаянныя арэнды: «Штутгарт», «Бірмінгем», «Вольфсбург». Глеб усё яшчэ належыць самай моцнай камандзе свету «Барселоне».

«Калі шчыра, то найлепшыя гады маёй кар’еры ўжо мінулі», — прызнаўся Глеб у інтэрв’ю нямецкай газеце Stuttgarter Zeitung.

Зміцер Панкавец

**Камертон
Сяргея
Ваганова**

Наменклатурнае паліто

«Ну, усё, — з усмешкай прамовіла жонка, — ты цяпер наменклатура. Трэба шпіль рацінавае паліто...»

Такім нібыта жартам адзначыўся пачатак маёй працы ўласным карэспандэнтам усесаюзнай па тым часе газеты «Труд». І то праўда: усе ўласныя карэспандэнты маскоўскіх газет аўтаматычна трапілі ў наменклатуру ЦК КПБ...

Жарт жартам, але жонка ведала, што гаварыла. Па рацінавым паліто ды андатравай шапцы наменклатура пазнавала «свайго».

Але дзе прыдбаць гэты кляты рацін?

Англійскі рацін захоўваўся чамусьці ў Дзяржынскім КБА, там жа працаваў і кравец, які шыў з яго паліто для наменклатуры...

І вось першы раз у новым паліто едзем з маскоўскім калегам на Палессе праз славыты горад Бабруйск, травім пад чарачку розныя байкі ды паказкі. Тут якраз і прыгадаўся стары анекдот, як сустракаюцца два бабруйскія яўрэі і адзін пытае ў другога, дзе ён шыў такі добры касцюм. «У Парыжы», — адказвае другі. «А ці далёка ён, гэты Парыж?» — «За 3 тысячы кіламетраў». — «Во дзіва! Такая глуш, і так добра шыюць!»...

Парагаталі, а праз колькі хвілін разміналі ногі ля нейкай крамы. І раптам аднекуль збоку, ледзь перастаўляючы ногі, наблізіўся дзядок і, аспярожна дакрануўшыся да гузіка, спытаў: «І дзе вы шылі такое добрае паліто?» Мы з калегам аж прыселі ад рогагу...

Дома жонка перавесіла паліто з вешалкі на плечыкі ў шафу: «Так лепш захаваецца...»

...Амаль праз 40 гадоў былі маскоўскі калега, пабываўшы на аўто ў Мінску, з нейкім зайздросным расчараваннем падзяліўся, мабыць, самым моцным сваім уражаннем: «Ды ў вас тут не жыццё, а казка! Вуліцы пера-

Як бы разам з наменклатурнай уласнасцю не згубіць краіну

крываюцца дзеля ўсяго аднаго чалавека, а ў нас...». І ён пачаў загінаць пальцы, намагаючыся падлічыць, дзеля каго перакрываюцца вуліцы ў Маскве. А потым запытаўся: «Што, у вас тут зусім няма наменклатуры?»...

Я разгубіўся, не ведаючы, што адказаць. Сапраўды, ці ёсць у нас наменклатура? На першы погляд, ёсць, і невялікая па колькасці, калі ўзяць сабе ўсю вертыкаль. Але ж якая гэта наменклатура, калі дзеля яе, згодна з маскоўскім разуменнем, не перакрываюцца вуліцы?!

Вось раней, памятаю, адзін правінцыйны партыйны ўладар не тое што вуліцу, а ўсё галоўнае ў райцэнтры скрыжаванне перакрыў. Не спадабалася яму, як даішнік рэгулюе рух, затрымлівае праезд начальніцкай «Волгі». Раз, другі... А на трэці адабраў у рэгуліроўшчыка жазло, сарваў фуражку і, начапіўшы яе на запяцель лоб, узняў жазло ўгору...

Трэба заўважыць, што наступствы былі для яго самыя спрыяльныя: праз выпцярэзнік у прафсаюзы — было такое сховішча ад народа. Але ж з наменклатуры не выпай. Тагачасная наменклатура сваіх не здавала. У адрозненне ад сусветнапралетарскай, існавала сапраўдная наменклатурная еднасць...

А сёння?

Ну дзе вы знойдзеце сёння такога адчайнага наменклатуршчыка, які адважыўся б адабраць «жазло» ў галоўнага «рэгуліроўшчыка» краіны?

Нават калі і знойдзеце, хто яго падтрымае?

Кволя спробы падчас рэфэрэндуму 1996 і выбараў 2006 яскрава паказалі, як раструшчылася былая наменклатурная еднасць. У адрозненне ад Расіі, ад Масквы, дзе, як сцвярджаюць некаторыя даследчыкі, менавіта яна з’явілася падставой для канчатковай і незваротнай перамогі наменклатурна-капіталістычнай рэвалюцыі. Рэвалюцыі, што падзяліла былую і народжаную наменклатуру на некалькі дзяржалігархічных групавак, якія чамусьці завуцця партыямі. Нават тузаюць адзін аднаго ў барацьбе за ўласнасць і ўладу. Можна, і датузаюцца калі-небудзь да «честных выборов»...

Карацей кажучы, «такія глуш», а ўсё ж нешта шыюць...

У нашай жа нацыянальнай, так бы мовіць, наменклатуры, акрамя «цэнтры Еўропы», хутка нічога не застаецца: ні ўласнасці, ні ўлады. Нават таго, што скралі — паціху ці з дазволу «моцнай рукі». Рукі, якая ўсё часцей шые для яе не «паліто», а турэмную робу...

Але спачування няма і наўрад ці будзе. Бо пачуццё ўласнай годнасці ў беларускай наменклатуры ніколі не распаўсюджвалася далей рацінавага паліто («мэраса», «лексуса», катэджа за глухім плотам — з папраўкай на гістарычны працэс).

Адно хвалое: як бы разам з наменклатурнай уласнасцю не згубіць краіну.

...А тое паліто, дарэчы, так і правісела на плечыках у шафе больш за 30 гадоў, пакуль цешча не аднесла яго ў камісіёнку.

Ну, не любіў я насіць паліто. Ні рацінавых, ды ніякіх іншых.

Свет

«Я забіў мільёны ўкраінцаў! А за што табе паставяць помнік?»

У Запарожжы з’яўляюцца **антысталінскія білборды**.

Ініцыятыва ўсталявання білбордаў прыйшла з запарожскай газеты «Субота +». Нагода — помнік Сталіну, пастаўлены ля аб’екту КПУ. На білбордзе была змешчаная выява Гітлера, які звяртаецца да запарожцаў: «Чым я горшы за Сталіна? Стаўце і мне помнік!»

«Помнік Сталіну — гэта плявоку твар усім украінцам.

Гэты білборд нагадвае жыхарам Запарожжа, што Сталін — ані не меншы злачынца, чым Гітлер», — казаў Багдан Васіленка, галоўны рэдактар газеты «Субота +».

Білборд з фюрэрам правісеў каля 4 гадзін, пасля чаго яго знялі невядомыя.

12 студзеня ў Запарожжы з’явіўся новы білборд. Гэтым разам з выявай самога Сталіна. Вялізны плакат 3х6 метраў абвяшчае: «Я забіў мільёны ўкраінцаў! А за што табе паставяць помнік?»

Лявон Максюта

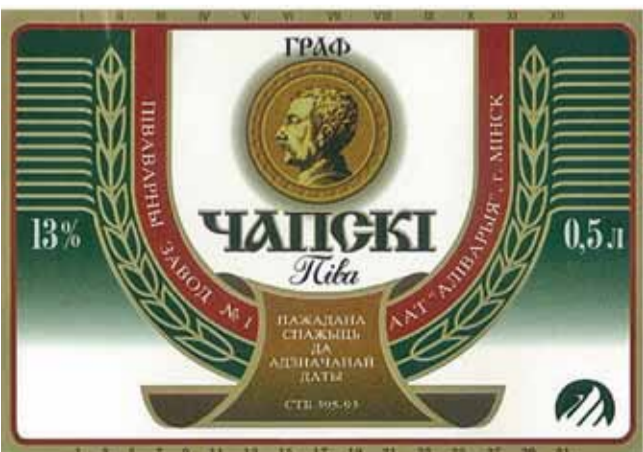
Адрадзілі стары рэцэпт беларускага піва

«Аліварыя» пачала выпуск піва «**Граф Чапскі**».

Піва варыцца па старым рэцэпце — з дадаткам ядлоўцу. Гатунак называе ў гонар аднаго з ранейшых уладальнікаў заводу, прадпрымальніка, філантропа, графа Карла Гутэн-Чапскага.

«Ідэю адрадзіць легендарнага «Графа Чапскага» нам падказалі спажывыцы. У свой час піва карысталася вялікай папулярнасцю. Гэтану гатунку пашанцавала стаць часткай эпохі. Калі «Граф Чапскі» паўтарыць свой поспех, то кампанія працягне яго выпуск», — кажуць на бровары.

Сямен Печанко

Этыкетку гэтым разам вырабілі па-расейску, хоць некалі была па-беларуску.

«Танец добра» ў мінскім метро

Маладыя людзі **аб’ехалі ўсе станцыі** мінскага метрапалітэна і на кожнай танцавалі адзін і той жа танец.

«Мы з сябрамі знялі відэа. Сэнс відэа ў тым, што мы аб’ехалі ўсе станцыі мінскага метрапалітэна і на кожнай танцавалі адзін і той жа танец, танец добра і радасці.

Падобныя рэчы ўжо рабілі ў Маскве, Піцеры, Кіеве і інш. (у Маскве танцаваў знакаміты расійскі блогер Сэм Нікель). Мы падумалі, чым Мінск горшы, і знялі гэта відэа», — кажуць аўтары роліка.

Відэа выклікала фурор у інтэрнэце.

АГ

Самыя сэксуальныя жанчыны Беларусі

Вядомыя беларускія мужчыны **разыходзяцца ў вызначэнні сэкс-сімвала краіны.**

Аляксандр Кулінковіч (гурт «Нейра Дзюбель») лічыць, што беларускі ў прынтцыпе самыя прыгожыя ў свеце. І гэта аб'ектыўная рэальнасць. Таму Кулінковіч назваў ажно трох жанчын: вядучая Аксана Вечар, спявачка Гюнеш і (хто бы выдумалі?) старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына! «Калі такую бачыш — душа радуецца!» — кажа музыка.

№1 сярод жанчын

«Сонца беларускай эстрады» Аляксандр Саладуха самай сэксуальнай жанчынай назваў тэнісістку Вікторыю Азаранку. «Для мяне яна на сённяшні дзень — №1 сярод жанчын».

Гюнеш мае ўсе шанцы паехаць на «Еўрабачанне».

«Гэта ж проста эльф!»

Можна спрачацца наконт стаўлення да моды і асабістага выгляду эканаміста і фінансавага аналітыка Сяргея Чалага. Але ў працаўніцах моднай індустрыі Чалы ведае толк.

Самай сэксуальнай Чалы назваў мадэльку Таццяну Дзягілеву. На пытанне «чаму», патлумачыў ёмка: «Гэта ж проста эльф!»

У свае 20 гадоў Таня, ураджэнка Віцебска, паспела папрацаваць на паказах вядомых мадэляраў. Яна рэкламуе Хуга Боса, Крыстыяна Дыёра ды Іў Сэн-Ларана з Полем Гацье разам узятых. У мінулым годзе часопіс Esquire прызнаў яе найсэксуальнейшай ураджэнкай Беларусі.

Яна закіне

Хто-хто, а «свецкі» рэпарцёр Міця Тарпішчаў ведае беларускіх «селебрыці» зсярэдыны і не баіцца задаваць ім самыя нязручныя пытанні. Аднак сярод зорак эстрады сэкс-сімвала ён не знайшоў.

«Нашы афіцыйныя «свецкія ільвіцы» і герані вокладка мяне не чапляюць. Усе яны быццам пакрытыя плёнкай, а зверху прыцуршаныя шэранню напалову з пелам».

А самай сэксуальнай беларускай Тарпішчаў прызнаў баскетбалістку Алену Леўчанку. А таксама — кожную прадаўшчыцу ці правадніцу, якая, замест таго каб традыцыйна нахаміць, усміхнецца і паважліва паставіцца да яго просьбы.

«Мяне ўзбуджае перш за ўсё розум, здольнасць лагічна мысліць і апантанасць лобімай справай, — прызнаўся Міця. — Лена, ай лавю!»

«Калі такую бачыш — душа радуецца!»

Алена Леўчанка: гэтая закіне!

Афанасьева такая цнатліва-сэксуальная

Стыліст, кіраўнік Дома прыгажосці «Мусон» Аляксандр Кірыноч самай сэксуальнай лічыць спявачку Іну Афанасьеву. «Яна заўсёды добра выглядае, заўсёды абсалютна розная — у стылі, прычосцы, макіяжы. Пры гэтым ў ёй няма пахабства».

Стыліст прызнае, што ёсць нашмат больш прыгожыя мадэлі ці вядучыя. Але вось яны чамусьці — пахабныя. А Іна Афанасьева цнатліва-сэксуальная (парадак-сальныя беларускія жанчыны!). Па ўменні падаць сябе Аляксандр параўнаў спявачку з Сафі Ларэн.

Інтэлектуалка па імені Ганна.

Люсю ведаюць нават тыя, хто больш нікога не ведае

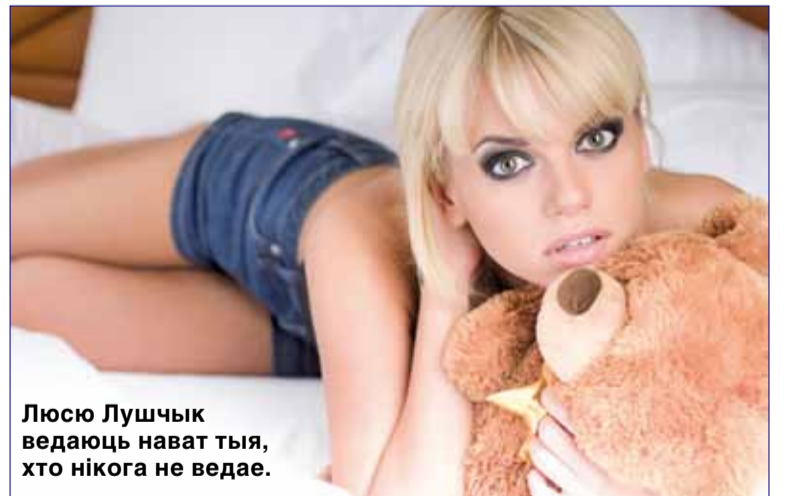
А вось бізнэсоўца, дырэктара ўласнага інвестыцыйна-кансалтынгавага агенцтва і, дарэчы, халасцяка Міхаіла Бараззіна наша пытанне загнала ў тупік.

«Замбаскрыню» я не гляджу і ўвогуле цікаўлюся толькі тымі жанчынамі, якіх можна «памацаць», — кажа Міхаіл.

Таму вядомых беларускіх жанчын амаль не ведае. Але адну ўсё ж назваў: гэта вядучая Люся Лушчык.

З такім меркаваннем не пагаджаецца аўтар «ШОСа» блогер Яўген Ліпковіч. «Калі Люся Лушчык адкрывае рот, гэта выклікае асацыяцыі выключна з надутай гумай лялькай. З Люсі выходзяць словы без колеру, паху і сэнсу».

А самай сэксуальнай жанчынай, паводле Ліпковіча, з'яўляецца Ганна Чыстасердава, арт-дырэктарка галерэі «Ў». Ганна ўмее адрозніць «сэкс» і «сэксуальнасць». Яна валодае ўсім, што робіць жанчыну прывабнай: энергіяй, інтэлектам, бездакорным густам і жаноцкасцю, кажа Ліпковіч.

Люся Лушчык ведаюць нават тыя, хто нікога не ведае.

«Гэта ж проста эльф.» — Сяргей Чалы пра Таццяну Дзягілеву.

Панкі за Ярмошыну.

Аксана Рудовіч

Непаўналетняя сышла з жыцця праз год пасля смерці хлапца

Перад смерцю яна наведвала яго магілу ў Будславе.

Здарэнне адбылося 5 студзеня ў мястэчку Будслаў на Мядзельшчыне. 17-гадовая навучэнка Мала-дзечанскага каледжа прыехала ў госці да цёткі. Знайшлі дзяўчыну ўвечары ў пуні. Такім жа чынам рахункі з жыццём год назад, 6 студзеня 2011, звёў і яе малады чалавек.

Скакала пад цяжкім, але засталася жывая

10 студзеня ў мінскім метро на станцыі «Няміга» дзяўчына скокнула на рэйкі. Дзяжурная па станцыі, убачыўшы гэта на маніторы відэаназірання, адключыла напругу. Відавочцы паралілі дзяўчыне легчы ў латок паміж рэйкамі, бо ўжо прыбываў цяжкі. Дзякуючы парадзе яна выжыла. У мінскім метрапалітэне адзначылі, што гэта была спроба суіцыду.

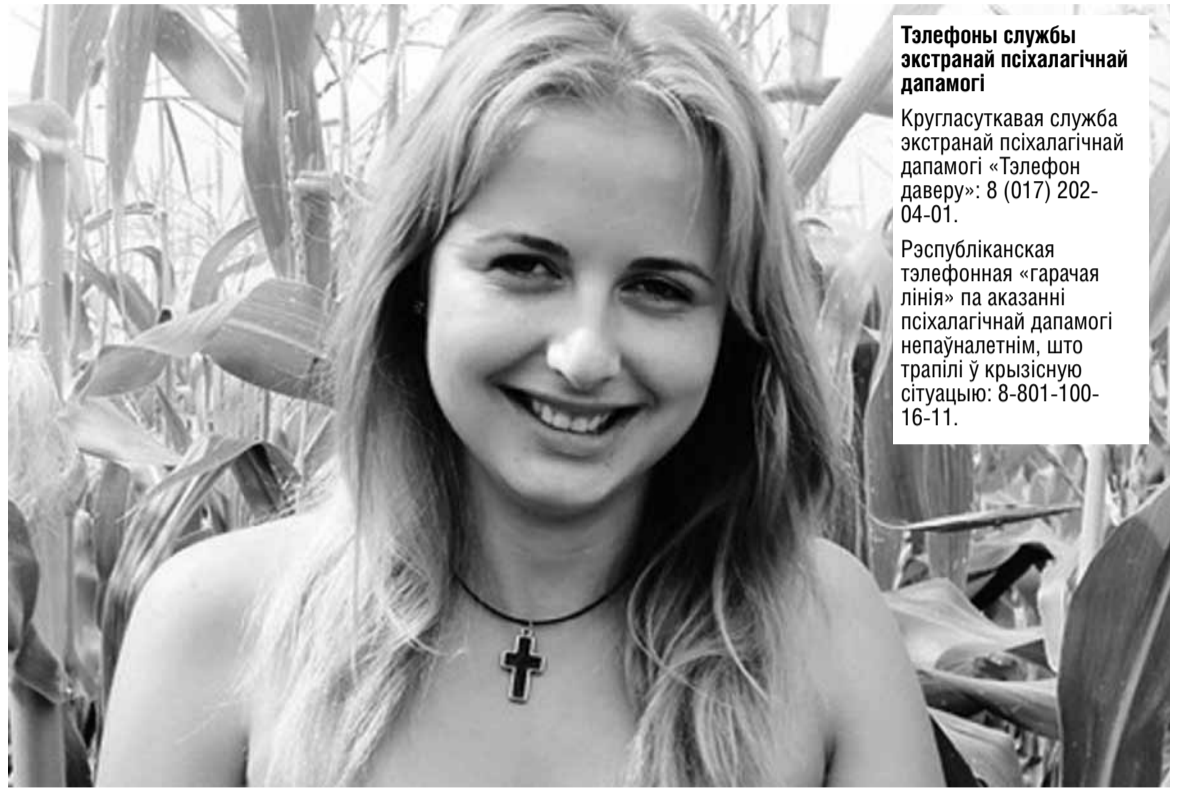
Незадоўга да самагубства Яня наведвала яго магілу. У яе кішэні знайшлі запіску. У ёй дзяўчына просіць нікога не дакараць у смерці. Як паведамілі ў пракуратуры Мядзела, Яня па месцы жыхарства і вучобы характарызувалася станоўча. На ўліку ў нарколага ці псіхіятра не стаяла. Спробаў скончыць жыццё самагубствам раней не было, і пра такую магчымасць не выказвалася. Яна пайшла з жыцця за тры тыдні да паўналецця.

Паходзіла яна з Мядзела з няпоўнай сям'і. Навучалася на 2-м курсе Маладзечанскага гандлёва-эканамічнага каледжа. Яе сяброўкі таксама гавораць пра яе толькі станоўчае і называюць нечаканасцю самагубства.

Гэта быў апошні запіс. У пракуратуры Мядзела звязваюць сушыд дзяўчыны з леташнім самагубствам яе маладога чалавек.

Калі апаноўваюць змрочныя думкі, кажуць псіхологі, заўжды трэба памятаць: выйце ёсць з самай складанай сітуацыі.

Сяргей Макарэвіч

Тэлефоны службы экстранай псіхалагічнай дапамогі

Кругласуткавая служба экстранай псіхалагічнай дапамогі «Тэлефон даверу»: 8 (017) 202-04-01.

Рэспубліканская тэлефонная «гарачая лінія» па аказанні псіхалагічнай дапамогі непаўналетнім, што трапілі ў крызісную сітуацыю: 8-801-100-16-11.

Тры аўтобусы з пасажырамі перавярнуліся за выходныя

Прычыны — неспрыяльнае надвор'е і перавышэнне хуткасці.

Тры сур'езныя аварыі з удзелам двух пасажырскіх і аднаго турыстычнага аўтобуса здарыліся ў краіне на выходныя. Больш за два дзясяткі чалавек былі шпіталізаваныя.

Спяшаўся ў чарговы рэйс

Самая сур'езная па колькасці пацярпелых аварыя адбылася 14 студзеня на аўтадарозе Р-58 Мінск—Мядзел каля вёскі Лускава Мінскага раёна.

У аварыю трапіў аўтобус МАЗ, арандаваны адным са сталічных прадпрыемстваў для турыстычнай вандровкі ў Паставы. Усяго ў ім было 44 чалавекі: 42 пасажыры, кіроўца і экскурсавод.

Як паведаміў парталу Auto.onliner.by адзін з пасажыраў, кіроўца аўтобуса спяшаўся, бо неўзабаве мусіў адпраўляцца ў рэйс у Рыгу. Ён ехаў з хуткасцю каля 80 км/г, і на адным са скрыжаванняў аўтобус занесла. Ён зваліўся ў кювет.

У выніку аварыі з траўмамі лёгкай і сярэдняй ступені цяжкасці былі шпіталізаваныя 19 чалавек, у тым ліку роедзяцей, паведаміла Мінаховы здароўя. Расследаванне прычыны і акалічнасцяў ДТЗ праводзіць ДАІ Мінскага раёна.

Не даехалі 50 км

Пасажырскі аўтобус «МАЗ-256170» ехаў у Лідзу з Брэста. За рулём быў кіроўца з 39-гадовым стажам. Да месца прызначэння аўтобус не даехаў 50 кіламетраў. На слізкім месцы аўтобус вынесла ў левы кювет і ён перакуліўся. Пасажыры расказалі пазней, што, нягледзячы на снегапад, кіроўца гнаў на вялікай хуткасці. Мала таго, неспрэчна перад аварыяй, перад закругленнем дарогі, ён спачатку абгнаў легкавік, а за ім фуру. Акурат у момант вяртання на сваю паласу аўтобус і занесла. Пацярпелі дзве пасажыры.

Мікрааўтобус «Люблін-35141» смаргонскага аўтапарка выправіўся ў рэйс у моцны снег. На 201-м кіламетры аўтадарогі «Мінск—Гродна» яго выкінула на паласу сустрачнага руху. Кіроўца не здолеў выправіць сітуацыю. Маршрутка з'ехала ў правы кювет і перакулілася. Акрамя кіроўцы, у салоне ехалі пяць пасажыраў. Адзін з іх з пераламам ключыцы і рэбраў трапіў у бальніцу.

Падрыхтаваў Сямён Печанко

Парады ў дарогу

Сучасныя аўтобусы абсталяваныя рамянямі бяспекі. Спецыялісты МНС настойліва раяць карыстацца імі. Па магчымасці перад ад'ездам ці ў часе руху варта азнаёміцца з месцам захоўвання вогнетушыцеля, а таксама месцам размяшчэння аварыйных выхадаў. Прачытайце інструкцыю выкарыстання аварыйнага люка.

Знайшлі цела 13-гадовай дзяўчынкі

Юлію Ляшук шукалі з 1 студзеня.

Цела васьмікласніцы знайшлі 15 студзеня ў полі недалёка ад вёскі Лядзец (Столінскі раён). Па падазрэнні ў забойстве затрыманы мясцовы жыхар 1994 года нараджэння. Ён і паказаў, дзе закапаны труп. Як выйшлі на маладога чалавек, следчыя не раскрываюць.

Па інфармацыі «Камсамольскай праўды», труп зніклай дзяўчынкі знайшлі за некалькі метраў ад кладкі, дзе былі адшуканыя яе рэчы: бот, гумка для валасоў, а на іншым беразе — бюстгалтыр і плед. Нідзе не было ні кроплі крыві, не відаць было і слядоў барацьбы.

Затрыманы малады чалавек летась скончыў школу. Па словах мясцовых жыхароў, заўзятым хуліганам

не быў, хаця на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх стаяў.

13-гадовая Юлія Ляшук з Лядца не вярнулася з навагодняй дыскатэкі 1 студзеня. Калі ж бацькі пачалі яе шукаць, то знайшлі побач з домам толькі яе мабільны тэлефон і некаторыя асабістыя рэчы.

2 студзеня ўпраўленнем Следчага камітэта РБ па Брэсцкай вобласці была заведзеная крымінальная справа па ч. 1 арт. 139 КК (забойства). Па падазрэнні затрымліваўся мясцовы жыхар. Але пасля яго адпусцілі: экспертыза ўстанавіла, што кроў на адзенні мужчыны не належыць дзяўчынцы. Вадаём побач з вёскай даследавалі вадалазы, а ў самой вёсцы працаваў поліграфолаг.

КМ

Справа Кужэльнай

У лістападзе 2007 у Лагойскім раёне знікла 7-гадовая Ірына Кужэльная. Яе пошукі працягваліся паўтара месяца. Цела дзяўчынкі знайшлі за сем кіламетраў ад роднай вёскі са слядамі гвалтоўнай смерці — яе задушылі. Затрыманы быў 29-гадовы мінчанін, які прызнаўся ў забойстве. Медыкі пацвердзілі ў мужчыны псіхічнае захворванне.

Сцісла

1102 аварыі за тры дні

Неспрыяльнае надвор'е справакавала падваенне колькасці ДТЗ. Ад пятніцы да панядзелка супрацоўнікі ДАІ зафіксавалі па ўсёй краіне 1102 аварыі, што ўдвая перавышае сярэднестатыстычны паказчык. У аварыях за гэты час 8 чалавек загінулі, 84 атрымалі раненні, паведамляе прэс-служба УДАІ МНС. Толькі за пятніцу ў Мінску зафіксавана 224 ДТЗ.

Гомельскія «пахавальнікі» куплялі інфармацыю пра нябожчыкаў у міліцыі

Упраўленнем Следчага камітэта па Гомельскай вобласці распачатая крымінальная справа, прадметам якой стаў «зліў» інфармацыі аб памерлых грамадзянах. У атрыманы хабару падазраецца памочнік дзяжурнага аднаго з аддзяленняў міліцыі, выкрыты супрацоўнікамі 6-га ўпраўлення (па Гомельскай вобласці) Галоўнага ўпраўлення

ўласнай бяспекі МНС

Беларусі. Высветлена, што грошы міліцыянта перадаваў знаёмы — прадпрымальнік, які мае пахавальны бізнес.

Гаспадар дома загінуў, ратуючы маёмасць ад агню

Гэта адбылося 15 студзеня ў хаце ў вёсцы Малая Боркаўшчына Маладзечанскага раёна. Загінуў 59-гадовы гаспадар. Папярэдняя прычына пажару — трэшчыны ў коміне. Па словах суседзяў, гаспадар жыў адзін, спіртным не злоўжываў.

На Беларускай цэментавым заводзе ў Касцюковічах загінуў будаўнік

Падчас будаўніцтва на заводзе новай вытворчай лініі аднаму з будаўнікоў на галаву звалілася дошка — на вышыні каля 40 м праходзіў дэмантаж апалубкі. Пацярпелы — малады мужчына, жыхар горада Стоўбцы — памёр на месцы. У яго засталася жонка і маленькае дзіця.

СП

« Дзяўчына не вярнулася з навагодняй дыскатэкі

Капітан Ягораў укрываў даваў?

Прэзентацыя новага альбома «Крамбамбулі» нечакана адмененая.

«Драбадзі-драбада» — гэта не перафразаванае бітлоўскае «Аб-ла-дзі, Аб-ла-да». Гэта прыпеўка з ірландскай песні Whiskey in the jar. Або «Знікні прэч, тут», як спявае Вольскі. Песня не проста перакладзеная на беларускую, яна натуралізаваная: у ёй з'яўляюцца ўрочышча Якуцкія Горы і немагчымы ў Ірландыі персанаж — капітан Ягораў. Назва для альбома выбраная канцэптуальна, бо ён па-ірландску бесшабашны.

Вольскі і кампанія даказалі, што няма на свеце народа, песню якога яны не маглі б зрабіць сваёй. На дыску — песні з дзесяці еўрапейскіх краінаў, пераспяваныя па-беларуску. Тут можна знайсці і рэдкую французскую Il etait un avocat, і класічны польскі шлягер Ciha Woda, а таксама нямецкую, харвацкую, шведскую, італьянскую, славенскую... Ёсць і колькі беларускіх песень.

На другім дыску — усё тое ж на мовах арыгіналаў. Яшчэ колькі краінаў, не прэзентаваных песнямі, пазнаюцца ў музыцы: Балканы, Шатландыя (цудоўная з дудой літоўская песня «Мур на

ўзгорку»), нават Аўстралія (калі прыкладам аўстралійскай народнай музыкі лічыць творчасць гурта AC/DC).

Тут болей, чым на ранейшых дысках «Крамбамбулі», «энэрэмаўскіх» гітар. Альбом больш пасуе не для пасядзелак за куфлем-кілішкам-кубкам, а для скокаў у клубе падчас адрэналінавага рок-канцэрта.

І вось тут якраз пачынаюцца праблемы.

За месяц да прызначанай на 11 лютага прэзентацыі новага альбома мінскі клуб Re:Public

Альбом па-ірландску бесшабашны

адмовіўся прымаць «Крамбамбулю». Хоць пра канцэрт было дамоўлена раней і нават узгоднена ў Мінгарвыканкаме.

Лявон Вольскі неаднаразова заставаўся без выступу з-за таго, што ягоная імя фігуруе ў негалоўным «чорным спісе» дзеячаў мастацтва, якіх забаронена пуськаць на афіцыйныя пляцоўкі, радыё і ТБ.

Дырэктар клуба Андрэй Старцаў запэўнівае, што прычы-

на «пераносу канцэрта ў іншае месца» — якіясьці «ўнутраныя гаспадарча-камерцыйныя прычыны, рознагалоссі з арганізатарамі». Лявон Вольскі і арганізатар канцэрта Уладзімір Шаблінскі абура-

ны такой заявай. Тым больш што ў клуба знайшоўся альтэрнатыўны канцэрт на гэты вечар: мусяць зайграць гурты Akute, «Петля Пристрастия», Yellow Brick Road і Дзіма Ску.

Дыск «Драбадзі-Драбада»

прадаецца ў дыскарыях «Містэрыі гуку» і кампаніі «Вігма», праз супер-маркеты і запраўкі, у інтэрнэце на oz.by.

«У нас прызвычаліся, што дырэктар — гэта ўжо міні-прэзідэнт, — піша Вольскі на сваёй старонцы ў «Фэйсбуку». — Вырасьлі, махнуў чароўнай палачкай — нешта адмянілася, а нешта іншае пачалося. Дык вось гэта ўсё да тае пары, пакуль мы з вамі згодныя з гэтым парадкам рэчаў. Якое-ніякое, квалае, а права яшчэ ёсць. І ёсць закон. Нават у нашай краіне. У рэчшчы закона мы і маем намер дзейнічаць далей».

«Мы рыхтуемся да шоу, да прэзентацыі, — кажа менеджар «Крамбамбулі» і жонка Лявона Ганна Вольская. — Там ці не там адбудзецца канцэрт — гэта ўжо як жыццё дасць. Зараз спадар Шаблінскі працуе з юрыстамі, бо парушэнні заканадаўства з боку клуба ёсць».

Новы альбом «Крамбамбулі» аматары гурту чакалі чатыры гады — апошні альбом «Святочная» выйшаў у 2007.

Юрась Ускоў, Сяргей Мікулевіч

In memoriam

«Ён зняў скульптуры з пастаментаў»

16 студзеня памёр Уладзімір Жбанаў: скульптар, які змяніў вобраз Мінска.

Замежнікі, якія наведваюць беларускую сталіцу, адзначаюць яе душэўную гарадскую скульптуру. Элегантная «Незнаёмка» на лаве ў Міхайлаўскім скверы, упадабаны дзецьмі «Экіпаж» каля Ратушы, фактурная «Прадаўшчыца семак» ля Камароўкі...

Іх стваральнік, Уладзімір Жбанаў, дзесяць дзён не дажыў да 58-годдзя. Апошнія дні ён знаходзіўся ў рэанімацыі.

«У Валодзі была вядомасць народная, — успамінае скульптар пісьменнік і мастак Адам Глобус. — Усе ведаюць скульптуры Жбанава, з імі любяць фатаграфаваліся — з дзяўчынай на лаўцы, з дзяўчынай пад парасонам. Ён стварыў такую прывабную народную скульптуру, якую хочацца пакідаць на памяць на фотаздымках».

Гэта першы гарадскі мінскі скульптар. Тое, што было створана да яго, было ў асноўным для прапаганды. У тых скульптурах не было радасці, забаўкі, яны не ствараліся дзеля веселасці. Валодзя натуральна зламаў стэрэатып. Ноў-хау Валодзі было тое, што ён прыбраў скульптуру з пастамента. Яго за гэта крытыкавалі, што дзяўчына стаіць на зямлі,

проста на ходніку, босая на снезе... Але менавіта гэтыя скульптуры любяць людзі.

Ён хацеў быць акторм тэатра і кіно, разам з маім братам яны ездзілі да Высоцкага, пазнаёміліся з ім. Але сям'я ў Жбанава была вайсковая, нават маці працавала ў ваенкамале. І яна сказала, што яшчэ скульптар зразумее, а акторм — толькі праз яе труп. Валодзя стаў скульптарам...

Ён, як кажуць сёння, быў пазітыўны, хаця жыццё было вельмі складанае і змрочнае. Асабліва афганская вайна, якую я лічу адной з асноўных прычын яго ранняга сыходу. Ён трапіў туды нечакана — мусіў адслужыць год пасля інстытута. Сваякі-вайскоўцы дапамаглі яму адправіцца не ў Сібір якую-небудзь, а ў Віцебск. І вось ён прыехаў у часці ўвечары, а ночку іх паднялі і без падрыхтоўкі адправілі ў Кабул...

Скульптура — гэта працяг асобы. Вось характэрны для Жбанава выпадак: ён перажываў, што ён не мастак. Бо калі мастак ідзе з эцюднікам, гэта ўсё бачаць здалёк, у тым ліку дзяўчаты. Таму Валодзя пазычаў у майго брата эцюднік і казаў: «Хачу, каб усе бачылі, што я чалавек мастацтва». Такі знешні эффект. Скульптур у горадзе шмат, а мы зьвяртаем увагу на Валодзевы, бо яму так хацелася».

Запісаў ЮУ

Уладзімір Жбанаў

Нарадзіўся 26 студзеня 1954 у Мінску ў сям'і вайскоўца. У 1973 скончыў Мастоцкае вучылішча імя Глебава. У 1979 — Тэатральна-мастацкі інстытут. Служыў у войску ў Афганістане. У 1985—1999 выкладаў у Мастоцкай вучэльні імя Глебава. Стварыў скульптуры «Незнаёмка», «Курэц», «Дзяўчынка з парасонам» у Міхайлаўскім скверы сталіцы, «Фатограф», «Дама з сабакам», «Прадаўшчыца семак» (Камароўскі рынак), «Экіпаж» (каля Ратушы), «Дойлід» (плошча Незалежнасці), у Маладзечне стаіць яго скульптура «Залатая папараць». Адна з апошніх яго работ «На закупах» пастаўленая каля мінскага ЦУМа.

Кіно

Дыктатар і казлапас

Саша Барон Коэн забамбіў новы фільм.

20 чэрвеня на экраны выходзіць фільм «Дыктатар», галоўную ролю ў якім выконвае эпажаны англійскі комік Саша Барон Коэн. Вядомасць яму прынеслі фільмы «Борат» і «Бруна».

Рэжысёр Лары Чарльз натхняўся раманам «Забіба і цар», які напісаў ледзь не Садам Хусэйн, і «арабскай вясной». А Коэн доўга адмаўляўся ад галоўнай ролі, бачыўся, што радыкальныя ісламісты будуць яго пераследаваць.

Коэн іграе ў «Дыктатары» адначасова дзве ролі: зрынутага дыктатара, які апынуўся ў ЗША, і казлапаса. Гісторыі абодвух персанажаў развіваюцца паралельна. Новая стужка, як апісваюць яе стваральнікі, — «жастакая гісторыя дыктатара, які гатовы рызыкаваць сваім жыццём, абы толькі дэмакратыя ніколі не прыйш-

ла ў ягоную краіну, якую ён з такой любоўю, з такой адданасцю прыгнятае».

Многія кадры будуць не новымі для беларускага глядача: генеральскія мундзіры, парады, жанчыны-спецназаўкі, ламанне цэглы рознымі часткамі цела, спартыўныя спаборніцтвы, у якіх перамагае кіраўнік дзяржавы...

ЮУ, СМ

Сцісла

«Басовішча-2012» пад пагрозай

«Беларускае аб'яднанне студэнтаў», якое ладзіць рок-фестываль «Басовішча», сёлета не атрымала на яго 50 тысяч даляраў ад Міністэрства адміністрацыі і інфарматызацыі. Прычынай называецца няадобраны фінансавы справаздачы. Дырэктар Падляскай оперы і філармоніі прапанаваў правесці адзін ці два канцэрты фестывалю ў беластоцкім амфітэатры. «Басовішча» праходзіць на Беластоцчыне ад пачатку 1990-х.

Выйшаў календар Belarus Press Photo на 2012 год

Арганізатары фотаконкурсу Belarus Press Photo падрыхтавалі насценны календар на 2012 год са здымкамі пераможцаў конкурсу. Адпукаць календар можна ў «Падзем'я», «У», «Логвінаў», prastora.by, knihi.by. Незалежны конкурс прэс-фатаграфіі ў Беларусі Belarus Press Photo заснаваны ў 2010 годзе. Мэта яго з'яўляецца падтрымка і развіццё прафесійнай прэс-фатаграфіі ў краіне. Летась гран-пры Belarus Press Photo атрымаў фотакарэспандэнт «Нашай Нівы» Сяргей Гудзілін.

СП

Адкуль бяруцца ляпы кшталту Скарыны Піцарскага?

Лукашэнка і ягоныя спічрайтары.

Нядаўна Лукашэнка злавлілі альбо на няведанні або звычайнай хлусні: адказваючы на прэсканферэнцыі пра беларускі катынскі спіс, ён заявіў, што «ніводнага паляка на тэрыторыі Беларусі знішчана не было». Пры гэтым ён падкрэсліў, што «займаўся пытаннем».

Такога кшталту ляпы — фірмовы знак як бы гісторыка Лукашэнка. І калі капірайты на самыя фантастычныя перліны, кшталту Францішка Скарыны ў Піцеры, безумоўна належыць яму самому, безліч драбнейшых памылак, шчодрас рассяпаных па лукашэнкаўскіх прамовах на гістарычныя тэмы — заслуга ягоных спічрайтараў.

Калі Лукашэнка кажа, што ён «займаўся пытаннем» — значыць, ягоны падначалены рыхтаваў для яго адмысловае дасье.

Насамрэч, як вядома з расакарэчаных расійскіх архіваў, катынскі спіс налічвае 21 857 ахвяр і ўключае 7 305 чалавек, расстраляных у турмах Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Не

апублікаваны толькі звесткі, каго ў якой менавіта турме забілі. І акурат гэтыя звесткі прасілі нашчадкі ахвяраў, пра што і п'ягаўся на прэсканферэнцыі карэспандэнт Польскага радыё.

А вось іншы прыклад: «толькі ў Брэсцкай крэпасці гітлераўцы страцілі столькі ж жывой сілы, колькі ў часе ўсёй французскай кампаніі» (з выступу Лукашэнка на ўрачыстым зборы, прысвечаным 65-годдзю перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, 7 мая 2010 года).

Страты 45-й пяхотнай дывізіі вермахта, якая штурмавала Брэсцкую крэпасць, добра вядомыя: 453 забітыя, 668 параненых. Добра вядомыя і нямецкія страты падчас французскай кампаніі: 45 074 забітых, 110 043 параненых, 18 384 прапалі без звестак (у большасці выпадкаў гэта азначае, што яны загінулі таксама). Як кажуць, ацаніце розніцу.

Чаму маўчыць Інстытут гісторыі НАН — зразумела.

Цікава, ці пралезе гэтае «адкрыццё» ў падручнікі? І ўвогуле, quousque tandem, прыкарытныя халтуршчыкі?

Юлій Каралёў, arche.by

«Халтурная праца лукашэнкаўскай абслугі»

«НН» з радасцю друкуе ў газеце і на сайце www.nn.by чытацкія лісты, водгукі і меркаванні. З прычыны вялікага аб'ёму пошты мы не можам пацвярджаць атрыманне Вашых лістоў, не можам і вяртаць неапублікаваныя матэрыялы. Рэдакцыя пакідае за сабой права рэдагаваць допісы. Лісты

мусяць быць падпісаныя, з пазнакай адраса. Вы можаце дасылаць іх поштай, электроннай поштай ці факсам.

Наш адрас: а/с 537, 220050 Мінск.
e-mail: nn@nn.by.
Факс: (017) 284-73-29

Прапагандыст Гігін узнагароджаны медалём Скарыны

Вось так сустрэліся Францішак Лукашоў сын Скарына з Вадзімам Францавым сынам Гігіным.

Трое супрацоўнікаў Беларускага тэлеграфнага агенцтва (БелТА) узнагароджаны медалямі. Адпаведны загад 6 студзеня падпісаў Лукашэнка, паведамляе БелТА. Медалі «За працоўныя заслугі» ўдасноены першы намеснік генеральнага

дырэктара агенцтва Ігар Луцкі.

Галоўны рэдактар часопіса «Беларуская думка» Вадзім Гігін і фотакарэспандэнт рэдакцыі фотайнфармацыі Віктар Талочка ўзнагароджаны медалём Францыска Скарыны.

Вадзім Гігін, апроч іншага, таксама вядзе блог на сайце БелТА, дзе бэсціць апазіцыю, Еўрасаюз і ўсяляк ухваляе курс Лукашэнка. Яму забаронены ўезд у ЕС. Гігін спрабуе аспрэчыць забаро-

ну ў Еўрапейскім судзе па правах чалавека.

Ва ўзнагароджанні Гігіна медалём Скарыны ёсць і пэўная іронія. Гігін — адзін з нешматлікіх беларускіх інтэлектуалаў-русифілаў, ды такі заўзятый. Пры Гігіну «Беларуская думка» стала трыбунай новага заходнерусізму.

У той жа час Скарына быў сімвалам прыналежнасці Беларусі да заходнеўрапейскага культурнага поля:

вучыўся ў Падуі, аддрукаваў першую кнігу ў Празе, абапіраўся ў сваёй асветніцкай дзейнасці на віленскую буржуазію, рэалізоўваў ідэі тагачаснай перадавой еўрапейскай інтэлігенцыі.

Вось так сустрэліся Францішак Лукашоў сын Скарына з Вадзімам Францавым сынам Гігіным.

...А нам застаецца далучыць свае віншаванні.

Мікола Бугай

Беларуская глыбіня. Ад крамы да храма

Піша Павел Севярынец.

Праз тры дні знайшлі Яго ў храме, Сядзеў сярод настаўнікаў, слухаў іх, Грасцьваў іх. Луці 2:46

Павел Севярынец

палітык, пісьменнік. Сузаснавальнік Маладога Фронту, пасля Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі. Асуджаны на тры гады «хіміі» па справе так званых «масавых беспарадкаў» — так лукашэнкаўцы называюць пратэсты з патрабаваннем дэмакратыі і справядлівасці, што адбыліся ў дзень выбараў 19 снежня. Адбывае пакаранне ў Купліне Пружанскага раёна.

2012: шукаеце Збаўцу? Ён у царкве.

Акурат 1-га студзеня, маючы колькі гадзінаў да вяртання ў каманду, вандрую па пружанскіх храмах, спрабую знайсці штосьці новае ў новым 2012-м. Пагадоў, нядзеля.

У Спаса-Праабражэнскай царкве на Горцы, дзе з часоў Вялікага княства хаваюць праваслаўных па левы бок вуліцы, а каталікоў — па правы, народу поўна. Што характэрна, дзясятая гадзіна ранку 1-га, а паху перагару — ані. Мужчынаў хіба траціна. Ціха: калі падчас набажэнства раптам звяніць мабільны, айцец Ігар расказіста папярэджае: «Знайду, чый тэлефон — зашпурну так, што будзеце шукаць на каталіцкіх могілках!»

У пружанскім касцёле, дзе калісьці настаяцелем пачаў сваё пастырскае служэнне кардынал Казімір Свёнтак, дзе за саветамі зрабілі дыскатэку, у першы дзень новага года зранку заняты ўсе лавы. Хор распяваецца польскімі калядкамі: «Chwała na wysokości!..» Малады ксёндз-паляк гаворыць па-расейску, але галоўная імя — беларуская. Елка пры алтары,

перавітая сінімі гірляндамі, мігціць у такт акордам аргана. Пружанцы тут апрануць больш дыхтоўна; жанчыны выкшталтоўныя — але мужчынаў яшчэ менш, мо кожны пяты, нават з улікам міністрантаў.

Як ні дзіўна, у пружанскіх крамах 1 студзеня пуста. Нявыспаняны касірыкі ды шорханне некалькіх самотных наведнікаў: падаецца, гэтыя зайшлі ў святыню спажаўцеўтва хіба што паводле штодзённага заведзенага рытуалу і марна спрабуюць сфакусаваць позірк на паліцах.

Беларускае сэрца, якое пераганяла кроў па нагах, руках ды кішках, амывала найдаражэйшыя страўнік, фільтравала з печані алкаголь, раптам сталася ў трывожнім чаканні. Штодня смакаваць кілбаску робіцца, які ў 90-х, раскопай. Божа, куды ж цяпер, а?!

І вось на Усяночную на праваслаўнае Раство царква перапоўненая. Задуха. Паспалітаму людзі цікава, што ж адбудзецца роўна дванаццатай. Стаяць, прыслухоўваюцца — да малітвы, да народу, да сябе. Апоўначы запальваецца святло: Хрыстос нарадзіўся!

Цуд на Каляды.

Люд тоўпіцца, падймаецца на дыбачкі, каб угледзець — што там, у стаянцы пад елкамі. Нічога не бачна. Пад манатоннае чытанне натоўп паціху рассмоктваецца. На літургію застаюцца верныя. Здаецца, у 2012-м усё як заўжды.

І раптам — «дзінь-дзілінь!..» Дзіцячыя галасы. Школьны хор спявае беларускія калядкі! «Учора з вячора», «Ціхая ноч», «Маці Божа»... Пяць беларускіх, дзве расейскія і нават адна ўкраінская. Для поўнага беларускага міжмоўнага шчасця не стае хіба польскай — той самай, з касцёла. Цуд другі!

Нарэшце, чуд трэці. Пасланне Патрыярха Маскоўскага Кірыла чытаецца... таксама па-беларуску. Настаяцель старанна выгаворвае «ў» ды «р», і хіба што па выбухным «г» можна вызначыць: такое тут упершыню.

Беларускасць нараджаецца наноў там, дзе і належыць нацыі з 1000-гадовымі хрысціянскімі каранямі.

Раство ў глыбінцы заўжды больш цёплае і блізкае, чым у вялікім горадзе: усё-такі нараджэнне Госпада адбылося ў

стайні, у яслях, у сям'і. Ды і пастухоў і мудрацоў на тысячу чалавек насельніцтва тут хіба што паболей.

Зрэшты, большасць беларусаў пакуль што дома. У краму ўжо няма з чым — даядоўць святочнае, у храм — няма дзеля чаго. Але ўжо робіцца ясна: чым глыбей крызіс, тым болей народу ўрэшце крэкне ды пойдзе панукаць — дзе ж яны ўсё-такі згубілі Бога?

Уявіце сабе, слова «крызіс» па-грэцку азначае «суд». Так і ў Евангеліях — крызіс. Вось ужо год беларускія пратэстанты кажуць, што і рэжым, і народ праходзяць суд Божы. За ўсё. За злосьць і абьякаваць. За п'янства. Праваслаўны атэізм. Цярпімасць да зла. Страх.

Крызіс — прамая дарога ад страўніка да сэрца, ад крамы да храма.

Яшчэ крыху — і беларускі народ будзе гатовы шукаць, дакуль не знойдзе. Ці гатовая царква?..

Як і калісьці — слухае і распявае, не сціхае дзвюхтысячагадовым рэхам, прабірае мурашкі на ўсім целе беларусаў Сам Бог.

Куплін

Крызіс — прамая дарога ад страўніка да сэрца

Да выхаду ў свет 12-га тома Збору твораў Максіма Танка. Піша Анатоль Сідарэвіч.

Гэтую кнігу я чакаў. Яна была патрэбная мне для працы. Насуперак таму, што рэдакцыйная калегія анансавала, эпістальная спадчына Танка з'явілася не ў 13-м, а ў 12-м томе Збору твораў.

Тут можна было б сказаць, што мяне чакала прыемная неспадзяванка.

Так, каштоўны сам факт, што 844 напісаныя і падпісаныя Танкам лісты, паштоўкі і тэлеграмы да 178 індыўідуальных і калектыўных адрасатаў сабраныя пад адной вокладкай. Так, апублікаваная ў кнізе эпістальная спадчына паэта — гэта матэрыял, які прыдасца для працы кожнаму, хто вывучае яго жыццёвы і творчы шлях. Але што тычыцца ўсяго астатняга — палітызаванай прадмовы, падачы многіх тэкстаў і ўзроўню каментароў да іх, — дык новы том выклікае пачуццё адчаю. Перайначыўшы словы Янкі Купалы, пра шмат што ў кнізе можна сказаць: лепш бы не бачылі нашыя вочы.

Публікатары не ўчыталіся?

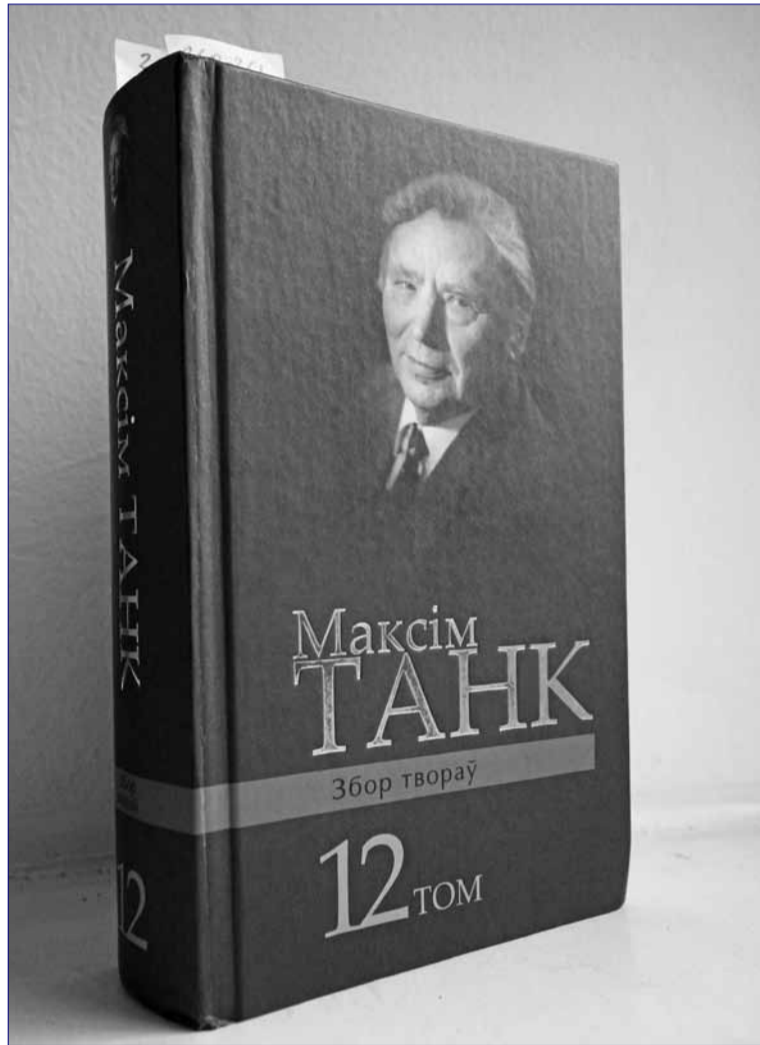
У 2007 годзе мне давялося пісаць водгук на першыя чатыры томы Збору твораў Танка. Я паказаў у ім нязручнасці для чытача і даследчыка, якія стварылі рэдактары з цяпер ужо ліквідаванага Інстытута літаратуры Акадэміі навук і акадэмічнага выдавецтва «Беларуская навука». У гэтым томе таксама хапае нязручнасцяў. Лісты надрукаваныя не ў храналагічным парадку, а па адрасатах, а ўжо ў кожным імяным раздзеле — у храналагічным парадку. Добра, калі лістоў адзін-два. А калі некалькі дзясяткаў і яны не пранумараваныя, а ў каментарнай частцы кнігі не паказана, на якой старонцы той ці іншы ліст надрукаваны? Чытач, каб не збіцца з тропу, вымушаны мець як мінімум дзве закладкі.

Публікатары не зусім уважліва ўчыталіся ў рукапісы Танка, і таму слова «мастацтваведа» ператварылася ў загадкавае «мастацтва Седа» (с. 104). У іншых лістах чытаем «горы набраў бы іх!» замест «орт пабраў бы іх!»; «рэдакцыі» замест «рэляцыі»... Не збіцца з панталыку дапамагае тое, што пазалетаць гэтыя лісты публікаваў Міхась Скобла.

Квадратныя дужкі

Тым, хто рыхтаваў 12-ты том да друку, належыць спеасаблівае нону-хау — каментары да тэкстаў непасрэдна ў тэкстах. «Узорным» у гэтым сэнсе можна лічыць ліст Танка да А. Губскай (як паведам-

Пра недарэчнасці і навуковую этыку

СЕРГЕЙ ПУДЗИН

ляецца ў каментары, вучаніцы 8-га класа). Паэт пісаў: «Я атрымаў Ваша цікавае пісьмо, шчыра дзякую за добрыя пажаданні. Прызнацца, з гадамі хваробы і розныя жыццёвыя беды і клопаты так абмежавалі мой час, што бывае месяцамі не бяруся за пяро. Таму не крыўдуйце, калі мае адказы на Вашы пытанні будуць кароткімі, незадавальняючымі».

«Адрэдагаваных» у такі спосаб лістоў у кнізе аж надта шмат. Складаецца ўражанне, што публікатары не зусім добра ведаюць беларускую мову. І справа не ў слове «часта» (гэта магла быць апіска). Прыкладам, яны не здагадваюцца, што слова «акрыяць» — сінонім слоў «ачуняць», выпраўляюць на «акры[л]яць». І ў лісце хворага паэта да хворага крытыка Уладзіміра Калесніка мы чытаем нешта зусім недарэчнае: «І ўсё ж — па добрай традыцыі — дай нам бог, калі ён недзе ёсць, крыху акры[л]яць і ад сваіх недамаганняў, і трывог і вярнуцца да надзей на

паты так абмежавалі мой час, што [няма калі часта бывае [часта] не на ўсе лісты магу адказаць] бывае месяцамі не бяруся за пяро. Таму не крыўдуйце, калі мае адказы на Вашы пытанні будуць кароткімі, незадавальняючымі».

«Адрэдагаваных» у такі спосаб лістоў у кнізе аж надта шмат.

Складаецца ўражанне, што публікатары не зусім добра ведаюць беларускую мову. І справа не ў слове «часта» (гэта магла быць апіска). Прыкладам, яны не здагадваюцца, што слова «акрыяць» — сінонім слоў «ачуняць», выпраўляюць на «акры[л]яць». І ў лісце хворага паэта да хворага крытыка Уладзіміра Калесніка мы чытаем нешта зусім недарэчнае: «І ўсё ж — па добрай традыцыі — дай нам бог, калі ён недзе ёсць, крыху акры[л]яць і ад сваіх недамаганняў, і трывог і вярнуцца да надзей на

лепшую будучыню...» У іншым каментары напісана, што на лісце змешчаныя «выявы бабачак». І хоць у Беларускай Энцыклапедыі і Энцыклапедыі літаратуры і мастацтва сцвярджаецца, што ў 1937 годзе заходнебеларускі мастак Міхал Сеўрук напісаў карціну «Жніво», у каментары да аднаго з лістоў чытаем, што тая карціна мае назву «Жатва»...

Юрэвіч, ды не той

Як відаць, энцыклапедычныя выданні далі каментатарам мала карысці. Вось ліст М. Танка да Я. Грынкевіч, у якім гаворка ідзе пра яе арыштванага мужа-лекара і пра Кузьму Чорнага, які хадайнічаў за арыштанта перад пракурорам БССР Іванам Вятровым. У каментарых імёны Я. Грынкевіч і яе мужа не расшыфраваны. Тым часам у Беларускай Энцыклапедыі і ў Энцыклапедыі гісторыі Беларусі маюцца артыкулы пра лекара, дзеяча хрысціянскай дэмакратыі і заходнебеларускага літаратара Станіслава Грынкевіча. Як звалі яго жонку, можна было б даведацца ў дасведчаных людзей. Маюцца ў энцыклапедыях і звесткі пра І. Вятрова. Там напісана, што па саду пракурора БССР ён займаў у 1944—1949 гг., але ў каментарых сцвярджаецца, што пракурорам ён быў у 1940—1941 гг. А вось што чытаем пра Лявона Юрэвіча: «...беларускі пісьменнік і літаратуразнавец. Заслужаны работнік культуры Беларусі. Даследчык беларускай прозы, мастацкай публіцыстыкі. Аўтар зборнікаў апавяданняў, літаратуразнаўчых кніг». Той, хто ведае бібліяграфу, архівіста, гісторыка беларускай літаратуры на эміграцыі і даследчыка мемуарыстыкі Лявона Юрэвіча, здзіўліцца: няўжо яму, эмігранту, прывіволі званне заслужанага работніка культуры? А справа ў тым, што каментатары прыпісалі Лявону Юрэвічу інфармацыю пра Уладзіміра Юрэвіча. Пра гэта ў каментары сведчаць гады жыцця Уладзіміра Міхайлавіча: 1916—2005.

Дзе чатыры лісты да Геніюш?

Я чакаў гэтую кнігу перш за ўсё дзеля лістоў Максіма Танка да Ларысы Геніюш, бо Міхась

Скобла апублікаваў у 2010 годзе толькі частку іх. І вось у раздзеле «Да Л. А. Геніюш» я змог прачытаць 39 тэкстаў запар. Але на сёння вядомыя 43 лісты Танка ў Зэльву. У кнігу чамусьці не ўключаны лісты ад 16 сакавіка, 15 красавіка і 31 кастрычніка 1966 года, а таксама ліст ад 15 красавіка 1982 года. Яшчэ горш тое, што 8 тэкстаў пададзеныя чытачам як першапублікацыі, хоць насамрэч два лісты 1966-га, тры лісты 1967-га, два лісты 1968-га, а таксама ліст Танка ад 7 верасня 1982 года былі надрукаваныя ў трэцім выпуску беларускага біяграфічнага альманаха «Асоба і час».

Не будзем тут разважаць пра навуковую этыку. Засяродзім увагу на каментарых. Дакладней — на іх адсутнасці. Паэт піша паэты: «Вельмі ж харошы ліст прыслаў Вам Міхасёк». Гэта я ведаю, што Міхасёк — унук Л. Геніюш. Ведаю, што Танк мае на ўвазе Уладзіміра Караткевіча і яго будучую жонку, калі дзеліцца ў лісце навіной: «...сустрэў Калесніка, ад якога і даведаўся, што Уладзімір закахаўся ў Брэсце ў харошую дзяўчыну». А паспаліты чытаць? Не шкодзіла б патлумачыць яму, напрыклад, што Марыя Канстанцінаўна (ліст ад 27 студзеня 1968 года) — гэта Хайноўская, якой Янка Купала пісаў гарэзлівыя лісты. Паэт піша пра свайго ўнука Максіма, іншых родзічаў, але ў каментарнай частцы, дзе маецца пералік сваякоў Танка, якіх ён згадвае, чамусьці адсутнічаюць звесткі пра гады жыцця, прафесіі і заняткі кожнага з іх.

Пералікагрэхаў можна доўжыць, але пашкадую чытачоў. І з таго, што я тут напісаў, яны, пэўна, зразумелі, што кніга выдадзена на недастатковым прафесійным узроўні. Гэта хутчэй накід адпаведнага тома будучага Збору твораў Максіма Танка, які выйдзе богведама калі.

Сённяшні ж Збор твораў, як і Поўны збор твораў Янкі Купалы, як і некаторыя іншыя выданні такога роду, паказвае, што ў Беларусі пакуль няма высокапрафесійнай філалагічнай навукі. Былі і ёсць асобныя класныя філолагі, але навуковай школы (тым болей школаў) няма. І я не ўпэўнены, што дачакаюся сапраўды акадэмічнага выдання збору твораў хоць аднаго з нашых класікаў.

Кнігі, дасланыя ў рэдакцыю

Падборка выданняў, прысвечаных Берасцейшчыне

Міхась Андрасюк. Вуліца добрай надзеі: апавяданні. — Мінск: «Медысонт», 2010.

Кніга апавяданняў беларускага пісьменніка з Польшчы Міхаса Андрасюка знаёміць з мінулым і сучасным каларытных жыхароў вёсак і мястэчак Беласточчыны. Гэтай добрай прозе ўласцівы прывабныя рысы: лірызм, метафарычнасць, ласкавая іронія і дасціпны гумар, тонкі псіхалагізм і разуменне таго, якой павінна быць літаратура, каб захапіць чытача. Першая фраза першага апавядання кнігі — «За граніцай лес, а за лесам — рускія» — можа наогул стаць спеасаблівай квінтэсэнцыяй сучаснага жыцця беларусаў, нават і тых, што жывуць не на памежжы, а і ў сталіцы Беларусі. Горача рэкамендую ўсім, хто чытае для таго, каб асвяжыць душу і набыць сілы жыць далей.

Володимир Леонюк. Словник Берестейщины. Том 2. — Львоў: «Афіша», 2010.

Гэтая кніга — працяг выдадзенага ў 1996 г. «Словника Берестейщины». Абодва выданні задумляліся аўтарам як спеасаблівае інвентарызацыя ўсяго, што сведчыць аб украінскасці Берасцейшчыны. Важнасць гэтай працы для беларусаў цяжка пераацаніць: вяртанне гістарычнай памяці ўкраінцам Берасцейшчыны неймаверна важнае для захавання незалежнасці Беларусі і захавання беларускасці ў дзяржаве перад выклікам расейскай культурнай і палітычнай акупацыі.

Хочацца звярнуць увагу і на постаць аўтара: Володимир Леонюк (1932 г.) — ураджэнец в. Крытышын (Іванаўскі раён), у 1952 г., у апошнім класе школы, быў асуджаны на 25 год лагераў за распаўсюд рукапісных антысавецкіх улёткаў. Адсудзеў з іх 16 год. Зараз жыве ў Львове. Вельмі прыхільна ставіцца да беларусаў і дзейна дапамагае іх барацьбе, разам з тым не прымае нічога, што фальсіфікуе ў беларускі бок рэальную гісторыю яго роднай зямлі.

Dzmitry Kliabanau. Krok po kroku poznajemy Białoruś — Krok da kroku знаёмімся з Беларуссю. — Кракаў, Выдавецтва Ягелонскага ўніверсітэта, 2010 г., 196 с., з іл.

Кніга ўяўляе сабой дапаможнік для польскіх студэнтаў і іншых асоб, якія вывучаюць беларускую культуру, гісторыю, мову. Пабудаваная ў форме асобных заняткаў па розных тэмах, кожны занятак прыводзіцца па-беларуску і ўключае асноўны тэкст, ключы да яго, пытанні да тэксту і слоўнік; пераклад асноўнага тэксту дзецца і па-польску.

Яков Менакер. Книга первая. 1929—1941 гг. Авторский самиздат. Иерусалим, 2010 г., 345 с., с илл.

Гэта першая частка трылогіі мемуараў, напісаная і выдадзена самім аўтарам накладам 20 асобнікаў. Маючы выключна добрую памяць, якая захавала на подзіву многа ўражваючых падрабязнасцей, аўтар, якому цяпер каля 90 год, апавядае пра перажытае:

дзяцінства і юнацтва ва ўкраінскім сяле Кацюжаны, службу ў Чырвонай Арміі, першыя дні вайны, палон, шматлікія свае трагічныя і дзівосныя прыгоды... Аўтару ўдалося ўцячы з палону, і ён вырашыў вяртацца дадому. Беларускаму чытачу будучы асабліва цікавыя старонкі, дзе апісваецца вяртанне па тэрыторыі сучаснай Беларусі. Некалькі месяцаў сп. Менакер, выдаючы сябе за ўкраінца, пражыў у сяле Сіманавічы на Брэстчыне. Побойт, гаворкі, сюжэты жыцця — усё гэта выклікае асабліва ўвагу жыхароў тых мясцін.

Выклікае павагу і захапленне не толькі жыццёвы шлях аўтара, але сам факт напісання мемуараў: не сумненна, досвед жыцця старэйшага пакалення будзе захапляльна цікавы для многіх маладзейшых чытачоў. Шкада, што прыкладаў з'яўлення падобных мемуараў няма.

Падрыхтавала НБ

ХАКЕЙ

Чэмпіят КХЛ

19 студзеня (чацвер). «Дынама» Мінск — «Салават Юлаев» (Уфа). Мінск-Арэна. 19.00.

24 студзеня (аўторак). «Дынама» Мінск — «ЦСКА» (Масква). Мінск-Арэна. 19.00.

КАНЦЭРТЫ

Тройца

25 студзеня ў Белдзяржфілармоніі — канцэрт этна-трыа «Тройца». Пачатак а 19-й.

Шалкевіч

10 лютага у ДК БелОГ (Уральская, 3) выступіць легенда аўтарскай песні Віктар Шалкевіч. Даведкі па т.: (29)649-08-88. Пачатак у 19.00. Квіткі ад 25 000 да 45 000.

Максіму Багдановічу

21 студзеня ў Малой зале Філармоніі імя Р.Шырмы адбудзецца музычна-літаратурная вечарына, прысвечаная 120-годдзю з дня народзінаў Максіма Багдановіча. Пачатак а 19-й.

Рыгору Шырму

24 студзеня ў Малой зале Белдзяржфілармоніі адбудзецца канцэрт «Песня — душа народа», прысвечаны 120-годдзю з дня народзінаў Р.Шырмы. Пачатак а 19-й.

Deutsch Nepal

22 студзеня ў клубе «Re:public» (Прытыцкага, 62) — эксперыментальная электронная музыка: канцэрт шведскага музыкі Пітэра Андэрсана з культурным праектам Deutsch Nepal. Пачатак а 18-й.

Калядныя гімны

22 студзеня ў музычнай гасцёўні «Домашня» (Інтэрнацыянальная, 33а) — канцэрт хору «Чырвоныя макі». Прагучаць калядныя гімны на лаціне, беларускай і польскай мовах. Пачатак а 15-й.

Джаз: Ванда Марыя Гузман

25 студзеня ў джаз-клубе Яўгенія Уладзімірава (Палац Рэспублікі) — канцэрт саўспявачкі Ванды Марыі Гузман (ЗША). 26 студзеня яна выступіць у ДК Прафсаюзаў. Пачатак канцэртаў а 19-й.

ІМПРЭЗЫ

Беларускі вечар у Маскве

20 студзеня ў зале №6 Маскоўскага дома

нацыянальнасцяў (Новая Басманная, 4, ст.м «Красныя вароты») адбудзецца літаратурна-мастацкі вечар з прэзентацыяй кнігі маскоўскіх беларусаў: паэтычнага зборніка Івана Бурсава «Шагі», прозы Алеся Кажадуба «Дорога на Москву» і Івана Карэнды «Волгаўская гасця», літаратурна-навуковага штогадовіка «Скарыніч». Пачатак а 17.00.

ВЫСТАВЫ

Метамарфозы

Да 12 лютага ў Гістарычным музеі працуе выстава піктаральнай фатаграфіі «Метамарфозы», прысвечаная 130-годдзю з дня народзінаў беларускага фотамайстра Льва Дашкевіча. Піктаральная фатаграфія — адзін з напрамкаў мастацкай фатаграфіі. Пікта-ралісты праз гульні светлаценю і складаным метадам друку ператвараюць фотакартку калі не ў карціну, то ў малюнак альбо гравюру.

Прасторы вольныя зямлі

Да 27 лютага ў Мастацкім музеі (Леніна, 20) працуе выстава «Прасторы вольныя зямлі» (беларускі пейзаж 1950—2000-х). Прадстаўлена каля 80 жывапісных твораў беларускіх мастакоў, выкананых у жанры пейзажу.

Сотрапу & Цэслер

Да 21 студзеня ў Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) экспануецца выстава «Сотрапу & Цэслер», на якой можна убачыць лялькі Алены Байрачнай, скульптуры Мікалая Байрачнага і Віктара Мінко, аб'екты Уладзіміра Цэслера.

Збор сродкаў на аднаўленне сядзібы

Ад 23 студзеня да 4 лютага ў Музеі гісторыі кіно (Свярдлова, 4) працуе дабрачынная выстава з мэтай збору сродкаў для рэстаўрацыі гісторыка-культурнай каштоўнасці «Комплекс былога палаца Святаполк-Чацвярцінскіх у г.п. Жалудок».

Новы год: час мінскі

Да 1 сакавіка ў Музеі гісторыі горада Мінска (Рэвалюцыйная, 10) працуе выстава «Новы год: час мінскі». Прадстаўлены больш за 300 прадметаў: гадзіннікі розных часоў, творы жывапісу, графікі, фотаздымкі, прадметы побыту і інт'еру.

Магілёўскае школішча: учора, сёння, заўтра

Да 20 студзеня ў Музеі этнаграфіі Магілёва (Першамайская, 8) працуе выстава «Магілёўскае школішча: учора, сёння, заўтра». Унікальныя гравюры,

26 студзеня 19:00 **Малы зал к/з Мінск**

Даведкі: 6490888, 017 - 3286638

СТАРАЖЫТНАЯ ЗЯМЛЯ
ЛЕГЕНДЫ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА

Свята дуды з лепшымі сярэднявечнымі гуртамі краіны:

TESTAMENTUM TERRAE
(Тэстаментум тэра)

BREVIS
(Брэвіс)

CORNUSORIA
(Корнукопія)

IRDORATH FOLK BAND
(Ірдорат фольк бэнд)

Сярэднявечны Вулічны Тэатр «Шальмоўскі Тэатр Ды Грыза»
Гурт гістарычнага танца «Фламея» і «Залаты двор»
Рыцарскія баі ад «Мінскай Уніі Меч і Воран» і іншыя.

Квіткі: 30 000, 40 000, 50 000.
Кропкі продажу квіткаў: каса к/з Мінск, пераход Гум.

Арганізатар ЧСУП «Жандрет-стыль». Рэспубліка Беларусь, 220140 г. Мінск, вул. Прытыцкага, 62, пам. 109, УНП 190969929

Тыдзень дударскай музыкі

26 студзеня ў Малой зале к/з «Мінск» а 19-й — канцэрт «Легенды Вялікага Княства — старажытная зямля». Удзельнічаюць Testamentum Terrae, Brevis, Cornusoria, Irdorath folk band, сярэднявечны Вулічны Тэатр «Шальмоўскі Тэатр Ды Грыза», гурт гістарычнага танца «Фламея», Бурносенка Аляксей, школа гістарычнага танца «Залаты двор». У праграме таксама рыцарскія баі ад «Мінскай Уніі «Меч і Воран».

27 студзеня ў Брэсце ў ГКЦ — свята дуды з гуртамі «Стары Ольса» і Testamentum Terrae.

28 студзеня ў Гомелі ў ГКЦ — свята дуды з гуртамі «Стары Ольса» і Testamentum Terrae.

«Пікнік» у Мінску

20 студзеня.
КЗ «Мінск». 19.00.

Пакуль калегі па рок-н-рольным цэху пісалі песні пра партвейн, ноч і дождж, гурт «Пікнік» натхняўся Эдгарам По, Натаніэлем Горнам і іншымі гатычнымі рэчамі, якія на замежнай сцэне існавалі, а для СССР былі ў навіну. За тое «Пікнік» і быў раскрытыкаваны ленынградскай газетай «Смена», праз якую кожны камсамалец мог лёгка даведацца што варта паслухаць. Калі лаюць — значыцца, гурт варты.

У 1990-я гады лідар «Пікніка» Эдмунд Шклярскі ездзіў у пілігрымку да Папы, выступаў на мітынгх і перапісваў старыя альбомы ад пачатку і да канца. На альбомах з'яўляюцца струнныя аркестры і электронныя інструменты, на канцэртах — «жывая вяланчэль» і іншыя элементы шоу. Сёня Шклярскі раз за разам стварае непадобныя альбомы, якія не дазваляюць наляпіць на гурт ярлык «класіка 80-х»: «Каралеўства крывых», «Цемрашальства і джаз», зборнік ваенных песняў, «Тэатр абсурду» і «30 светлавых гадоў» даказваюць, што «Пікнік» у стане вытрымліваць канкурэнцыю і ў часы MTV і ў іншых VH1.

ЮУ

фотаздымкі, малюнкi, музейныя экспанаты, сабраныя ў фондах Беларусі, Расіі і Германіі, разам з працамі сучасных мастакоў распаўсюджаюць пра Школішча — гістарычнае прадмесце Магілёва, якое ўзнікла за межамі сярэднявечнага горада і з XVII стагоддзя было заселена габрэямі.

ТЭАТРЫ

19 студзеня

Юнага глядача — «Мой бедны Марат»
Беларускай драматургіі — «Каласы пад сярпом тваім»
Купалаўскі — «Каханне ў стылі барока»
Оперы і балета — «Травяты»

20 студзеня

Юнага глядача — «Вандраванне ў княства Сноў»
Лялек — «Чайка. Вопыт працы-таня»
Беларускай драматургіі — «Палёты з анёлам»
Оперы і балета — «Трыстан і Ізольда. Шапеніяна».
Купалаўскі — «Хам»

Купалаўскі — «Старомодная ка-медыя»

21 студзеня

Юнага глядача — «Брык і Шуся шукаюць лета»
Лялек — «Чырвоны Каптурок»
Купалаўскі — «Translations»
Беларускай драматургіі — «Сталіца Эраўнд»
Оперы і балета — «Кармэн»
Юнага глядача — «Тарасна Парнасе»

22 студзеня

Лялек — «Чароўная лямпа Аладзіна»
Юнага глядача — «Кот у ботах»
Оперы і балета — «Стварэнне свету»
Беларускай драматургіі — «Адам-мавы жарты»
Купалаўскі — «Памінальная малітва»

23 студзеня

Беларускай драматургіі — «Спектакль №7»
Купалаўскі — «Паўлінка»
Купалаўскі — «ГендэльБах»

24 студзеня

Беларускай драматургіі — «Калі скончыцца вайна»

Оперы і балета — «Князь Ігар»

КІНО

Марцін Скарсээ шукае казку

Захавальнік часу (Hugo)
ЗША, 2011, каляровы, 126 хв, 3D
Рэжысёр: Марцін Скарсээ
Ролі выконваюць: Аса Батэрфілд, Хлоя Морэц, Бен Кінгслі, Джуд Лоу, Саша Барон Козн, Крыстафер Лі
Жанр: Меладрама для усёй сям'і з элементамі кінаманскіх фантазій
Адзнака: 4,5 (з 10)

1930-я. Маленкі Х'юга жыве на вакзале з дзядзькам-п'яніцам. Х'юга прагне адрамантаваць дзіўную прыладу, якую адшукаў яго бацька перад трагічнай смерцю. Каб здабыць дэталі да яе, хлопчык абкрадае старога гандляра цацкамі, у якога нейкія таямніцы...

У фільме Марцін Скарсээ абыграў драму рэальнага вынаходніка кінаэфектаў і фільмаў-фантазій Жоржа М'яльеса. Ён быў надоўга забыты і гандляваў лялькамі на вакзале.

Андрэй Расінскі

Як набыць айфон за сто даляраў

Як набыць патрэбную рэч на заходнім аўкцыёне?

Беларусы, якія хочуць паўдзельнічаць у аўкцыёнах, каб атрымаць адрэналін ад працы таргоў і ў якасці ўзнагароды займаць патрэбны тавар, вымушаны карыстацца замежнымі сайтамі. Чаму? Рэч у тым, што айчынныя інтэрнэт-аўкцыёны так і не здабылі папулярнасці. Большасць беларусаў не надта любіць гандлявацца, імкнучыся купляць тавары па фіксаваных цэнах. Нават у газетах з аб'явамі фразы «торг дарэчны» сустракаюцца рэдка.

А вось заходні свет таргуецца з задавальненнем. Адзін з найбуйнейшых і найпапулярнейшых сайтаў — амерыканскі інтэрнэт-аўкцыён eBay (www.ebay.com) — мае некалькі мільянаў зарэгістраваных угодцаў штодзень. За пятнаццаць гадоў працы кампанія выйшла на гадавы зварот у \$10 мільярд і стала сапраўды сусветнай карпарацыяй. Большасць беларусаў, якія набываюць тавары ў карыстанні тавар, заходзяць менавіта на гэты сайт.

У апошнія гады некаторыя пакупнікі сталі глядзець і ў бок Кітая. Тамтэйшыя парталы прапануюць вялікі выбар мясцовага недарагога тавару, самыя вялікія ўжо займелі расійскамоўныя версіі (напрыклад, www.rutaobao.com).

Хто больш? Прадазена!

Прынцып таргоў аднолькавы паўсюль — ад Захаду да Усходу.

Прадавец выстаўляе лот і ўмовы заключэння ўгоды. Напрыклад, выстаўляецца лот — былы ў карыстанні тэлефон iPhone 3. Стартавая цана складае \$100. У Беларусі, дарэчы, такі самы каштуе каля \$200. Часцяком прадавец указвае, што калі нейкі ахвотнік захоча купіць тавар адразу за \$150, то тарг спыняюцца імгненна. Калі такой умовы няма, паведамляецца, колькі будзе працягвацца аўкцыён — дзень, тыдзень ці нават месяц.

На сайтах прадавец не толькі тэхніка, заўсёды ёсць вялікі выбар адзення, кніг, музыкі і прыёмных дробязяў. Калі добра пашукаць, можна знайсці зусім рарытэты рэчы.

Варта разглядаць толькі тавары, прадавец якіх гатовы высласць іх у Беларусь. Многія ставяцца да пакупнікоў з постсавецкай прасторы з недаверам, бо чакаюць ад іх махлярства. Звяртаюцца ўвагу і на рэпутацыю прадаўца. Калі ён мае шмат негатыву ў водгукаў, можа, няварта рызыкаваць?

Калі нарэшце канкурэнты здаліся і засталася толькі ваша прапанова набыць iPhone 3, час аплачваць тавар.

Электроннаму аўкцыёну — электронную аплату

Для аплаты патрэбна мець банкаўскую картку, а таксама зарэгістравацца ў плацежнай сістэме PayPal.

Паколькі eBay — амерыканская кампанія, таму для працы з ёй выгадна адкрываць картку Visa (рахунак у далярах), чым Mastercard (у еўра). Можна паспрабаваць звярнуцца ў розныя беларускія банкі, аднак пастаянныя пакупнікі раіць зрабіць выбар паміж трох варыянтаў: «Банк Масква-Мінск», «БПБ-Ашчадбанк» ці «Альфа-банк». Зарэгістравацца ў плацежнай сістэме PayPal прасцей простага, дастаткова зайсці на яе сайт. Важнае ўдакладненне: краінай пражывання давядзецца ўказаць Расію, бо Беларусь ў прапанаваным спісе няма. Аднак пасля не забудзьцеся дапісаць сапраўдную назву краіны ў адрасе.

Атрымаўшы пацверджанне аплаты, прадавец вышле тавар. У залежнасці ад аб'ёму куплі дастаўка з ЗША можа каштаваць ад \$2 да \$130. У першым выпадку гэта маленькі канверт, у другім — дзесяцікілаграмовая скрынка сярэдніх памераў.

Мытныя перашкоды

Шлях тавару да Беларусі звычайна займае адзін-два тыдні. Але трэба быць гатовым заплаціць мыту, каб атрымаць тавар. Гэта адбу-дзецца, калі ён каштаваў больш за 120 еўра. Мыта складае 30% ад «перабору», што робіць многія куплі нявыгаднымі. Напрыклад, за ноўтбук за 620 еўра давядзецца даплаціць ажно 150

Найбуйнейшыя беларускія інтэрнэт-аўкцыёны

http://ay.by/
http://allegro.by/

еўра, калі ёсць магчымасць, выгадна замаўляць пасылкі на адрас расійскіх сваякоў.

Можна папрасіць прадаўца, каб ён указаў у дакументах трохі меншы кошт, але на такі падман пойдзе далёка не кожны.

Калі не хочацца займацца пытаннямі афармлення карткі, можна звярнуцца да пасярэднікаў. Яны звычайна просяць каля 10% ад кошту тавару, але не менш за \$10. У такім выпадку вы перадаце ім пры сустрэчы заклад, а яны аплацяць выйгрышы лот сваёй карткай. За дадатковую аплату можна даручыць пасярэдніку знайсці патрэбны тавар і паўдзельнічаць у аўкцыёне.

Ягор Марціновіч

Лыжы і сноўбард — хоць да страты прытомнасці

З надыходам сапраўднай зімы расце цікавасць да гарналыжных курортаў.

Некаторыя з іх запрацавалі напоўніцу зусім нядаўна. Напрыклад, у «Лагойску» сезон распачаўся 11 студзеня. Пракат лыжнага набору (лыжы+палкі+боты) на 1 гадзіну тут каштуе 30–50 тысяч рублёў у будні і выходныя дні адпаведна. Дзённым — удвая танней. Дзённы абанемент абыдзецца ў 145 тысяч рублёў (120 — у працоўныя дні). Столькі ж каштуе пракат сноўбарда — дошка і боты ў камплекце.

Ніколі не стаялі на лыжах ці сноўбардзе? Не бяда, інструктар вас навучыць. Праўда, за дадатковыя 140 тысяч (1 гадзіна індыўідуальных заняткаў) ці 50 тысяч рублёў (за гадзіну групавых заняткаў).

Скаціцца з горкі на спецыяльным коле — цюбінгу — каштуе 5 тысяч рублёў. Дарэчы, катацца на ім можна цэлы год. Летам трасу пакрываюць штуч-

Сілічы — не Аўстрыя і нават не Карпаты, але пакатацца па схілах можна і тут.

ным матэрыялам накітавалі лёду.

Шчаслівія ўладальнікі ўласных лыжаў ці сноўбарда змогуць ашчадзіць на пракаце спортыўнага тавару. А вось за падмальнікі плаціць давядзецца ўсім. Кошт 1 пад'ёму — 10 тысяч рублёў. Можна набыць абанемент (120–140 тысяч рублёў) і катацца хоць да страты прытомнасці.

У «Сілічах» вам прапануюць скаціцца з гары ў... празрыстым шары! Называецца такая паслуга — зорбінг (ад словаў z-org — невядомая арбіта). Кошт 1 спуску — 30

тысяч рублёў. Не хвалойцеся, што зімой вы змерзнеце ў тым шары: спуск доўжыцца не больш за хвіліну. А ўражанняў хопіць надоўга.

Пракат лыжаў і сноўбарда ў «Сілічах» крыху даражэйшы: 60 тысяч за гадзіну (40 — у працоўныя дні) ці 140–180 тысяч — за цэлы дзень. За спортыўнае Праэміум-класа давядзецца выклаці ўдвая больш.

Апроч звычайных лыжаў, можаце паспрабаваць сноўблэйд — «снежнае лязо». Гэта кароткія лыжы (да 100 см, іх яшчэ называюць «недалыжы»). Кошт пракату на 1 гадзіну — 16–24 тысячы рублёў, за дзень — 56–72 тысячы.

Спуск на цюбінгу ў «Сілічах» каштуе 20 ты-

сяч. Сярод іншых паслугаў ёсць пракат бегавых лыжаў, санак і нават снегахода.

А вось у парку «Якуцкія горы», што непадалёк ад найвышэйшай кропкі Беларусі гары Дзяржынская, адкрыцца лыжнага сезона зацягваецца. Пакуль што можна пакатацца на квадрацыклах (25 тысяч рублёў за 1 км). Калі палепшацца ўмовы надвор'я, запрацьце лыжную трасу, траса снегаходаў і цюбінга.

Чакае снегу і «Сонечная даліна» — гарналыжны цэнтр ў Курасоўшчыне. Зараз тут працуе толькі вучэбная траса.

Аксана Рудовіч

Як дабрацца да курортаў?

«Лагойск» — 35 км ад Мінска па трасе М3, грамадскі транспарт ад аўтавакзала «Маскоўскі» кожныя 30 хвілін.

«Сілічы» — 32 км ад Мінска па трасе М3.

«Якуцкія горы» — 37 км ад Мінска. Па гродзенскай трасе да павароту на Дзяржынску, адтуль да павароту на Івянец. Праз Скірмунтава і Скарабагатаўшчыну да вёскі Якуты.

«Сонечная даліна» — Мінск, Казінца, 81.

Сацыяльная сетка Facebook чакае мільярднага карыстальніка

Асноўная надзея на Бразілію і Індыю.

Колькасць карыстальнікаў найпапулярнейшай сацыяльнай сеткі Facebook можа дасягнуць 1 мільярда чалавек у жніўні гэтага года. Сваю цікавасць да сайта выяўляюць жыхары краін у стадыі развіцця. Рост колькасці карыстальнікаў забяспечыць такія краіны, як Бразілія і Індыя. На дадзены момант жыхары гэтых краін складаюць у сацыяльнай сетцы 16% і 3% карыстальнікаў адпаведна. Кітай — яшчэ больш перспектыўная пляцоўка, аднак улады гэтай краіны блакуюць доступ да сацыяльнай сеткі.

Па дадзеным на канец верасня 2011 года, у Facebook было 800 мільянаў актыўных карыстальнікаў. З іх каля 350 тысяч — беларусы. Штодзённая аўдыторыя сацыяльнай сеткі перавышае 400 мільянаў чалавек.

Паводле Onliner.by

Прыватныя абвесткі

ДАПАМОГА

Дапамагу падрыхтавацца да ЦТ, экзамену па гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі, грамадазнаўству. Т.: (029) 377-99-59.

СПАЧУВАННІ

Міжнародны кансорцыум «ЕўраБеларусь», сябры і калегі выказваюць шчырыя спачуванні Уладзіміру Уладзіміравічу Мацкевічу ў сувязі з цяжкай стратай, што напаткала яго, — смерцю бацькі.

КУПЛЮ

Куплю даваенныя фотаздымкі, паштоўкі з відамі Мінска. Т.: (029) 753-82-12 (з 10-й да 19-й). Леанід

Прыватныя абвесткі ў «НН» (не больш за 15 словаў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайта www.nn.by. Дык скарыстайцеся!

Комплексам «Лагойск» апякуецца бізнэсовец Юрый Чыж

15 студзеня ў музеі пад адкрытым небам у Строчыцах адбылася дэманстрацыя абрада «Шчадрэц» з вёскі Рог Салігорскага раёна. Абрад унесены ў спіс нематэрыяльнай спадчыны Беларусі.

У Пекіне з'явіліся першыя курсы для жанчын-цэлахоўнікаў.

Вялікі баль прайшоў на стары Новы год у будынку Тэатра оперы і балета.

У аэрапорце? У машыне? У метро?

Чытай nn.by з мабільніка

Трымайце руку на пульсе nn.by, дзе б Вы ні былі.

НН.Бай забяспечвае апэратыўныя навіны, ясныя каментары, відэа і фоты. Усім гэтым Вы можаце карыстацца з мабільнага тэлефона. Праз ПДА-версію Вы можаце сачыць за навінамі і каментарамі, ашчаджаючы трафік. Яна зручная і сціслая.

Дзяўчына рэкламе не сэкс-паслугі, а адно з мінскіх казіно.

Анекдоты

***

Як дабіцца ад беларускага спадарожніка максімальнай карысці для эканомікі? Трэба запусціць на ім у космас наш грашовы станок.

Пачуўшы апладысменты ў салоне пасля пасадкі авіялайнера, натхнёны камандзір экіпажа неадкладна ўзняў самалёт у неба і выканаў на біс пятлю Несцерава, бочку і іншыя фігуры вышэйшага пілатажу.

Спаборніцтва паміж ЗША, Вялікабрытанія і Беларуссю, хто хутчэй труса схопіць.

Пусцілі труса, той пабег... Рванулі за ім амерыканскія марпехі, праз гадзіну прынеслі за вушы.

Другім быў англійскі спецназ, схопілі за 40 хвілінаў.

Прыйшла чарга беларусаў. Прыйшлі два амапаўцы. Судзі здзівіліся, маўляў, вы ўдвух не справіцеся... Тыя ў адзін голас: «Фігня»!

Праз сем хвілін вывоззяць мядзведзя ў кайданках. Мядзведзь:

— Я трусік, дзе распісвацца?

***

Чым спецназ падобны да сабак? Не любяць рэзкіх рухаў, кідаюцца на п'яных і адчуваюць, калі вам страшна.

***

Во ў мінулым годзе перад выбарамі паказуха была! І зарплата падымалі, і кватэры танняя, і мітынгаваць можна, і па тэлеку кандыдатаў паказваюць... А ў гэтым? Прайшла лафа, у іх цяпер снегу на Новы год не дапросіцца!

***

Таксікаман Вася скраў з запарка скусна.

«НН» сто гадоў з вамі

Лаўсцікі, каля Воўпы, Гродзенская губерня. У нас да адной дзяўчыны прыехала чацвёрта сватоў з другіх вёсак, а хлопеч са сваёй вёскай, каторы тую дзяўчыну любіў, сеў за печ і давай плакаць. Сваты паехалі ні з чым.

«НН». №2. 1912.

У сетцы вяшчання «Радыё-1» з Новага года адсутнічае праграма «Голас душы», што транслюе ў прамым эфіры святую імпу з Чырвонага касцёла. Чыноўнікі Белтэлерадыё тлумачаць закрыццё нізкім рэйтынгам — ніхто, маўляў, «Голас душы» не слухаў. Айцец Завальнюк не здаецца і заклікае ўсіх хрысціянаў Беларусі падтрымаць аднаўленне радыёпраграмы.

«НН». №2. 2002.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
галоўны рэдактары «Нашай Нівы»: З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914), Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч, У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
шэф-рэдактар Андрэй Дынько
намеснік галоўнага рэдактара Зміцер Панкавец
галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко
заснавальнік Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»
выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:
220050, Мінск, а/с 537
Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
8-029-707-73-29
E-mail: nn@nn.by
On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:
індывідуальны — 63125
для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарма-там А2, 4 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, вул. Асаналіева, 15-128. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 7810. Газета выдаецца 48 разоў у год.
Нумар падпісаны ў друк 23.00 17.01.2012.

Замова №242.
Рэдакцыя/адрас: Асаналіева 15-128.

ISSN 1819-1614

Цана дамоўная.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

